KADINLARIN SESİ

eşitlik
toplumsal ilerleme
ve barış için

SAYI 47 • YIL 4 5 TL AYLIK DERGİ HAZİRAN 1979

İKD
4 yaşında

İKD DERHAL AÇILMALIDIR

3 Haziran 1979 İlerici Kadınlar Derneği'nin 4. kuruluş günü. İKD kapıları mühürlenmiş, çalışmaları durdurulmuş olarak 4. yılına giriyor. Bunun tek sorumlusu da halkımız tarafından adının başına 'halkçı' lâkabı takılan Başbakan ve CHP'nin ağırlıkta olduğu hükümettir.

Hiç bir toplumda demokrasi anlayışı soyut olamaz. Ya bir avuç kişinin çıkarlarını ya da çoğunluğu teşkil eden halkın çıkarlarını korumak için işlevleri belirlenir. Ve bir ülkede eğer halkın ve onun örgütlerinin üzerinde anti-demokratik baskılar uygulanıyorsa, bunu gerçekleştirenler ne kadar özgürlükçüyüz deseler, ne kadar halkçıyız deseler de bu bir avuç kişinin yani tekelci burjuvazinin safında yer almışlardır. Onların özgürlüklerini korumak için çalışmaktadır-

Demokrasi için faşist kurşunlara göğsünü siper eden, nice evlatlarını yitiren, hapis yatan dövülen, horlanan kadınlarımızın, ilerici demokrat kadınlarımızın örgütünün kapılarının mühürlenmesi, bugünden geleceğe demokrasimiz için ve demokrasiden yanayım diyen her kişi için, bir utanç belgesi olacaktır.

Bu nedenle bu uygulamaya karşı çıkmamak da bugünden bu utancı paylaşmaktır. Bütün demokrasiden yana güçler bu karara karşı çıkmalı, sesini yükseltmeli ve İKD'nin tekrar çalışmalarını sürdürebilmesi için çaba sarfetmelidir. Çünkü bugün İKD'ye uzanan ellerin, yarın diğer demokratik güçlere de uzanacağı kaçınılmazdır.

Türkiye ilerici kadın hareketi 4 yaşında

Ülkemizde demokrasi, bağımsızlık, barış için verilen savaşımın tarihi, nice bilinçli, özverili kadının şanlı öyküleriyle doludur.

İşçi sınıfımızın ilk grevleri olan 1872 ve 1876 Tersane grevlerinde kadınlar, kocalarını desteklemek için grev kapılarında nöbet tutuyorlardı. Ulusal Kurtuluş Savaşında ise her alanda, cephede ve cephe gerisinde yığınsal yer aldılar. Daha 1920'lerde bilinçli kadınlarımız «eşit ise eşit ücret», «analığın toplumsal işlev sayılması» gibi belgileri yükseltmiş, 8 Mart Dünya Kadınlar Gününü kutlamışlardı. İnsanca yaşayabilmek için savaşan, bu nedenle öldürülen, işkence gören, uzun yıllar hapislerde yatan işçi ve aydın kadınlarımızın sayıları yüzlere, binlere varır.

Ama, işçi, emekçi kadınlarımızın, kendi çıkarlarını savunan, yığınsal bir demokratik kadın örgütünde bütünleşme özlemleri ancak 1975 yılında gerçekleşti.

3 Haziran 1975, ülkemizin ezilen kadınlarının güçlü sesi ve temsilcisi İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ'nin kuruluş günüdür.

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ'NİN 4. KURULUŞ YILINA KAPILARI MÜHÜRLÜ OLARAK GİRMESİ NEDENİYLE BU SAYIMIZDA **BAŞYAZI** SAYFAMIZI ÜLKEMİZDE DEMOKRATİK KADIN HAREKETİNİN TEK TEMSİLCİSİ İKD'YE AYIRIYORUZ.

ÜLKEMİZDEKİ KADINLARIN YIĞINSAL ÖRGÜTÜ VE DEMOKRASİ SAVAŞIMININ ONURU İKD'NİN 4 KURULUŞ YILINI YÜREKTEN KUTLUYORUZ.

IKD KOLAY KURULMADI

Bir yanda, kadınlara aşırı sömürü kaynağı, bilinçsiz oy deposu gözüyle bakan burjuvazinin her türden engellemeleri vardı. Burjuvazi tedirgindi. Kurulduktan bu yana 40 yılı geçmiş olmalarına karşın toplumsal yaşamda hiç bir etkinliği olmayan, «hayırsever zengin hanımların» oluşturduğu sözde kadın dernekleriyle pekalâ idare edip giderken, şimdi nereden çıkmıştı bu İKD? Her zaman olduğu gibi baskı yöntemlerine başvuruldu. Tüzüğünü onaylamamak, kuruluşunun üçüncü gününde 20 yılda emeklilik hakkıyla ilgili izinli bildirileri dağıtanları gözaltına almak, şube açtırmamak, sık sık karakollara çağırıp göz korkutmaya çalışmak, vb. Örneğin, İKD'nin açtığı ilk okuma-yazma kursuna katılanlar evlerine gelen polislerce tehdit edilmişlerdi. Ama böylesi baskılar sökmüyordu. İdeolojik saldırı da hızlandırıldı. Başlıca iki noktada yoğunlaştı bu saldırı: anti-komünizm ve ahlâksızlık.

Gerçekte burjuvazi, demokratik bir kadın hareketinin kendisine yaratacağı tehlikeyi sezmekle ve en baştan ezmeye çalışmakla, bazı sözde «solcular»dan çok daha uyanık davranıyordu. Bu unsurlarsa, ayrı bir kadın hareketine gerek olmadığını savunarak İKD'nin kurulmasına karşı çıktılar. Hatta bunlardan, uzun yıllardır demokratik hareketin içinde olmakla sık sık övünen, birisi «Biz de ilerici erkekler derneğini kurarız» diye alay ediyordu.

Kadın hareketinin önemini ve rolünü kavrayamamış, ama belki buradan kendilerine bir yarar çıkabileceğini uman dar görüşlü gruplar da vardı. Bunların bir kısmı, İKD'yi bir parti kadın kolu haline getiremeyeceklerini anlayınca çekip gittiler. Bazıları işe açıkça İKD içinde bir parti grubu olarak her çalışmada veto hakkına sahip bir yer istemeye kadar vardırdılar işi.

Ne yazık ki, bu «solcular»ın bazıları burjuvazinin İKD'ye yönelttiği anti - komünizm propagandasına çanak tutmaktan, ilerici kadın hareketinin girişimlerini baltalamaya çalışmaktan da geri durmadılar.

İKD HIZLI BİR GELİŞME GÖSTERDİ

İşte İKD bütün bu saldırılara, yanlış görüşlere karşı savaşım vererek kuruldu. Kurulmakla kalmadı, kısa sürede güçlendi ve gelişti.

4 yılda 33 şube, 35 temsilcilik, 15 bin üye. Bu sayılar dünya demokratik kadın hareketi tarihinde bile kolay rastlanılmamış hızlı bir gelişmeyi göstermektedir.

İKD'ye gerek sağdan, gerekse «sol»dan saldıranlar, bir gerçeği gözardı etmişlerdi. Türkiye'de demokratik bir kadın hareketi için güçlü bir potansiyel vardı. Yüzyıllardır yasalarla, gerici gelenek ve göreneklerle ezilen, çifte sömürüye mahkûm edilen kadınlar, işçi sınıfımız öncülüğünde halkımızın yükselen savaşımının dışında kalamazlardı. Gerçekten de, 1970'lerde grev boylarından köylü eylemlerine, işçi direnişlerinden seçim mitinglerine kadar sınıfsal ve toplumsal savaşımın her alanında kadınların katılım oranı hızla yükselmiştir. Bu olgu, tüm dünyada kadınların demokrasi savaşımında büyüyen rollerinden ayrı düşünülemez.

İşte İKD'nin hızlı gelişimi bu somut durumdan kaynaklanmaktadır. Öte yandan bu potansiyeli harekete geçirip yönlendirebilecek, doğru ilkelere dayalı bir örgütlenme gerekliydi. Yaşam, İKD'nin emekçi kadınları örgütlemede yürüttüğü politikanın doğruluğunu kanıtladı. İKD, en baştan, politik görüşü ne olursa olsun, emperyalizmle bütünleşmiş bir avuç tekelci burjuvazinin dışında tüm sınıf ve katmanlardan kadınları örgütlemeyi hedefledi. Bugün İKD'nin üyeleri arasında sosyalistler, sosyal-demokratlar olduğu gibi, hiç bir politik bağlantısı olmayanlar da vardır. Üye yapısı başta işçi kadınlara, işçi emekçi eşlerine dayanmakla birlikte, memur, teknik eleman, doktor, öğretmen, avukat, öğrenci, köylü, öğretim üyesi, vb., binlerce kadını da barındırmaktadır.

İKD kâğıt üstünde kalan üyelikleri hedeflememektedir. Tam tersine, kadınların yığınsal ve örgütlü biçimde eşitlik, demokrasi ve barış savaşımına katılmasını sağlamakta da önemli başarılar elde etmiştir. Daha dün yalnız başına sokağa çıkmaktan bile çekinenler, bugün kırmızı çatkıları, karanfilleriyle 1 Mayıs alanlarını doldurmakta; okuma-yazmayı İKD'de öğrenenler vergi yasa tasarısını kınamak için kampanyalar düzenlemektedir. İKD'nin öncülüğünde kadınlar yurdun en geri bölgelerinde bile işsizliğe, pahalılığa, evlât acısına karşı eylemler düzenlemiş, «kadınlar sokağa döküldü» diye şaşkınlık içinde kendilerini seyreden erkekleri, «yiğit dulu olmayı korkak karısı olmaya tercih ederiz» diye harekete geçirmişlerdir.

Binlerce kadın ilk kez toplumsal yaşama İKD saflarında katılmıştır. Bugün ise onlar yalnız İKD yöneticilerinin büyük çoğunluğunu oluşturmakla kalmıyor, birçoğu da sendikalarında, meslek örgütlerinde aktif rol alıyor.

İKD DEMOKRATİK KADIN HAREKETİNİN BAŞINI ÇEKİYOR

İKD, Türkiye'deki demokratik kadın hareketinin öncüsü ve yönlendiricisi olmuştur. Dün ayrı bir kadın hareketine karşı çıkanlar, İKD'nin gelişimine tanık olduktan sonra kadın dernekleri kurmuşlardır. Bu dernekler çoğu kez İKD'nin belgilerini ve çalışma yöntemlerini benimsemekte, örnek almaktadırlar.

Her işyerinde ve mahallede kreş», «analar doğurur faşistler öldürür», «doğum izinleri uzatılsın ve birleştirilsin», «tarlada tezgâhta doğuma son», «fantom değil kreş», «evlât acısına son», «çocuklara ücretsiz süt»... İlk kez İKD'nin yükselttiği bu ve daha birçok belgiyle bugün yaşamın her alanında sık sık karşılaşıyoruz.

Kadın ve çocuk haklarını ilgilendiren her konuda İKD'nin görüşleri demokratik kamuoyunu yönlendirici oluyor. 8 Mart Dünya Kadınlar Gününün, 1 Haziran Dünya Çocuklar Gününün kutlanmasında, 1979 Uluslararası Çocuk Yılının ülkemizde yaygınlaştırılmasında İKD hep başı çekiyor.

İKD ULUSLARARASI PLANDA SAYGINLIĞA SAHİPTİR

Hayırseverlikten öte bir nitelik taşımayan kadın dernekleri için uluslararası ilişkiler, hangi toplantıya kim katılacak kavgasından başka pek bir anlam taşımamaktadır. Örneğin 1975 Dünya Kadınlar Yılında, Meksiko, Alma Ata, Berlin'de düzenlenen uluslararası toplantılara katılabilmek için yoğun kulis faaliyetleri sürdürülmüştür. Sonunda bu toplantılara katılanlar, alışverişten fırsat bulduklarında yaptıkları konuşmalarda, Türkiye'de kadın haklarının tümüyle gerçekleştiğini iddia ederek gülünç durumlara düşmüşlerdir. Dönüşlerinde toplantılarda alınan kararları kamuoyuna yansıtmak için en küçük çaba harcamamışlardır.

Türkiye kadınlarının özlemlerinin, istemlerinin, savaşımlarının uluslararası alanda dile getirilmesi de ancak İKD'nin kuruluşuyla gerçekleşti. İKD, aynı zamanda yeryüzünün her yöresinde kadınların eşitlik, barış, ilerleme için sürdürdüğü savaşıma omuz verdi. Emperyalizme, faşizme, geriliğe karşı savaşan kadınlarla dayanışma eylemlerini yükseltti.

İKD aracılığıyla Türkiye ilerici kadın hareketi, dünya demokratik kadın örgütü olan Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu, İKD'yi oybirliğiyle üyeliğe benimsedi. Dünya Barış Konseyi ise İKD nin barış savaşımındaki yerini övgüyle anıyor.

EMEKÇİ KADINLAR OYA İŞLER GİBİ SABIRLA, KARARLILIKLA BAKIP BÜYÜTTÜLER İKD'Yİ

İKD bugünkü durumuna, binlerce kadının pek çok güçlüğe göğüs gererek sürdürdüğü özverili çalışmayla ulaştı.

Birçok İKD üyesi, babasından, kocasından dayak yemeyi göze alıp eylemlerine katıldı. 1 Mayıs'a katıldığı için yediği dayaktan 2 hafta hastanede yatanları oldu.

Pek çoğu salt İKD'li oldukları için işten atıldılar. Sarı sendikacılar, patronlara İKD üyelerinin listelerini verip işten çıkarılmalarını istediler. Faşistlerden, maoculardan dayak yediler. Torun sahibi kadınlar, bildiri dağıttıkları için karakollarda dövüldüler.

İş, ev ve çocuk bakımından her nasılsa zaman ve derman ayırdılar. 80'lik nineler 24 saatlik yollardan geldiler İKD'nin çağrısına. Gencecik kızlar gece gündüz demeden Anadolu'yu dolaştılar.

Çok yönlü saldırılar da yoğunlaşarak sürdü. Tercüman, Aydınlık gibi gerici basın, İKD'ye saldırıyı günlük görev edindiler. Bu, anlaşılması güç bir şey değil. Onlar, kadınların ikinci sınıf, aşağılanan yurttaşlar sayıldığı sömürü düzeninin ömrünü uzatabilmek için çabalıyorlar.

Ama, «insan haklarının savunucusu» olduğunu iddia eden Başbakan da özel olarak İKD aleyhtarı demeçler verdi basına boy boy. Partisinin üyelerini, kadın hakları için savaşım veren İKD'den istifa etmeye çağırdı. Son CHP Kurultayının «yıldızı» olduğu söylenen Kadın Kolları Başkanı, İKD'ye üye olunmaması için parti örgütüne genelge çıkardı. CHP'li kadınlara baskı yapmak üzere özel delegasyonlar oluşturularak yurt çapında gönderildi. Kadın sorunlarına ilişkin bırakalım somut bir çalışmasını, bir demecini dahi duymadığımız bu «gözde» hanım, kadın kolları başkanlığını İKD'ye karşı savaşmakla özdeş sandı. (Herhalde bütün uğraşılarına karşın tek bir CHP üyesinin bile İKD' den istifa etmemesini de başarısına (!) ölçüt alıyordur.)

İKD DEMOKRATİK KADIN HAREKETİNİN BİRLİĞİ İÇİN UĞRAŞI VERİYOR

İKD ise her zaman demokratik kadın hareketinin birliğini savunagelmiş, bu uğurda yoğun çaba harcamıştır. 1977'de CHP İstanbul Kadın Koluyla ortaklaşa düzenlenen «Evlât Acısına Son» yürüyüşü ile 1978 Kasımında Devrimci Kadınlar Derneği, Emekçi Kadınlar Birliği ve diğer bazı demokratik örgütlerin kadın üyelerinin katılımıyla gerçekleştirilen «Analar, bacılar, faşizme karşı görev başına» yürüyüş ve mitingi bu uğraşının sonuçlarıdır. Söz konusu eylemler, demokratik kadın hareketinin somut ve yakıcı sorunlar çevresinde eylem birliğinin olanaklılığını göstermekle kalmamış, bunun sağlayacağı etkinliği ve gücü de kanıtlamıştır. Şüphesiz, böylesi bir güç ve eylem birliği, tüm ulusal demokratik güçlerin cephe birliği doğrultusunda önemli bir adımdır.

İKD SUSTURULAMAZ

Birkaç gün önceki gazetelerde şu haber çıktı: «Birleşmiş Milletler de konuşan Türkiye delegesi, bir Uluslararası Kadın Hakları Enstitüsünün kurulmasının Kadın Onyılı programının uygulamaya geçilmesinde hayati önem taşıdığını söylemiştir.»

Çok kısa süre önce, kendi ülkesinde kadın haklarının tek gerçek savunucusu İKD'yi faaliyetten alıkoyan bir hükümet, uluslararası kadın haklarının savunucusu kesiliyor! Halktan yana, özgürlükçü demokrasiden yana olduklarını söyleyip, emperyalistlerin, tekellerin baskısına boyun eğenlerin düştükleri çelişki bundan daha açık sergilenebilir mi?

Çünkü 28 Nisan 1979 günü İKD'nin faaliyetten alıkonulması gerçekte hiç bir yasal gerekçeye dayanmayan, gerici güçlerin İKD'ye karşı sürdürdükleri saldırıların yeni bir aşamasını simgeleyen bir karardır.

Ama, ilerici kadın hareketi artık hiç bir gücün söküp atamayacağı kadar derinlere kök salmıştır. Bugün dost da, düşman da çok iyi biliyor: Demokratik kadın hareketi durdurulamaz. Emekçi kadınlarımız, binbir özveriyle kurup büyüttükleri derneklerine kararlılıkla sahip çıkacaklardır.

3 Haziran günü Türkiye'nin her yöresinde, işçi, emekçi kadınlarımız haykırıyor: «İKD SUSTURULAMAZ».

Haydi İKD ile dayanışmaya!

DEMOKRATİK ÖRGÜT, MESLEK ODASI, SENDİKA BAŞKAN VE YÖNETİCİLERİNE, İKD'NİN ÇALIŞMALARININ DURDURULMASI KONUSUNDA GÖRÜŞLERİNİ SORDUK.
AŞAĞIDA VERDİKLERİ CEVAPLARIN ÖZETLERİNİ YAYINLIYORUZ.

MAHMUT DİKERDEM
BARIŞ DERNEĞİ GENEL BAŞKANI

İlerici Kadınlar Derneği dört yıldan beri gerek sosyal, kültürel ve eğitsel alanlardaki yoğun çalışmaları, gerekse ülkemizdeki barış hareketinin yaygınlaşmasına katkısıyla toplum yaşamında etkinliğini duyurmuş -örnek nitelikte- demokratik bir örgüttür. «Örnek nitelikte» oluşunun nedeni, İKD'nin kimi «kadın birlikleri» ve «kadın kolları» gibi göstermelik örgütlerden farklı olarak, toplumumuzun her kesiminden, her yaş, sınıf ve katmandan üyeleri bağrından toplayarak ülkemiz kadınlarını gerçekten temsil edebilecek güç ve düzeye ulaşmış bulunmasındandır.

Böylesine ulusal nitelikteki bir örgütün gerekçesiz olarak «faaliyetten alıkonmuş» olması, Anayasanın güvencesi altındaki demokratik hak ve özgürlüklerin ağır biçimde kısıtlanması demektir. Bu bakımdan İKD'nin çalışmalarının durdurulması kararı «demokratik hak ve özgürlükleri korumak» gerekçesiyle ilân edildiği hükûmetçe açıklanmış bulunan Sıkıyönetimin amaçlarına da aykırı düşmektedir. Ne var ki, dünya ve ülkemiz pratiğinin ortaya koyduğu gerçek, Sıkıyönetimlerin demokratik hak ve özgürlükleri gittikçe artan bir ölçüde kısıtlamaya olanak verdiğidir. İKD için alınan karar bu gerçeği bir kez daha doğrulamaktadır. Dileğimiz bu tür uygulamaların sona erdirilmesidir.

ORHAN APAYDIN
(İstanbul Barosu Başkanı)

İlerici Kadınlar Derneği demokratik kuruluşlarımız arasında bugüne kadarki çalışmalarıyla etkin bir yer almıştır. Dernekler, düşünce özgürlüğü araçlarından biridir. Düşünce özgürlüğü ile dernekleşme özgürlüğü birbirinden ayrılamaz. Gerçekten bireylere tanınan düşünce özgürlüğünün örgütleşme yoluyla kullanılması doğal karşılanmalıdır.

İlerici Kadınlar Derneği anayasal bir hakka dayanarak çalışmalarını sürdürmektedir. Dernekler Kanunu'nun anti-demokratik hükümlerine rağmen bugüne dek yasa dışı bir eylemi de görülmemiştir.

Olağan hukuk düzeni, derneklerin çalışmalarından alıkonmasını belirli koşulların gerçekleşmesine bağlı olarak, yargı organının yetkisine bırakmıştır.

Anti-demokratik bir hükümle Dernekler Kanununa, yürütme organlarına istisnaî yetkinin kullanılmasında da yargı denetimi mevcuttur.

Olağanüstü bir durumun sonucu olan sıkıyönetim rejiminde derneklerin çalışmalarını yasaklamak yetkisi sıkıyönetim komutanına verilmiştir. Fakat sıkıyönetim komutanının bu yetkiyi, yasal gerekçelere bağlı olmadan kullanabileceği de hukuk düzeni ortadan kalkmadıkça ileri sürülemez. Sıkıyönetim komutanı, sıkıyönetimin konuş nedenlerine ilişkin olarak dernek çalışmalarını menedecek kararları verebilir. Bu kararların alınışında neden ve amaç yönünden hukuk ilkelerine uygun davranmak zorunluluğu vardır. Alınan kararın gerekçesinin de bu bakımdan açıklanması gerekir. (Men edilmiştir) demekle yetinmek hukuk açısından yetersizdir.

İKD'nin çalışmalarından alıkonulmasını yukarda yazılan açıklamalar çerçevesinde incelediğimizde şu sonuçlara varırız:

1) İKD'nin merkezi İstanbul'da bulunmakla birlikte, bu kuruluş ülke çapında örgütlenmiştir. Sıkıyönetim bölgeleri dışında şubeleri vardır. Merkezin çalışmalarının durdurulması, sıkıyönetim dışındaki örgüt birimlerinin çalışmalarını önleyemez.

2) Kararı veren makam yukarda belirttiğimiz gibi dayandığı nedeni belirtmek zorundadır. Gerçekten Anayasa'mıza göre, idarenin hiç bir işlem ve eylemi yargı denetimi dışında tutulamaz. Sıkıyönetim komutanlığı devletin idare bölümü içinde yer almaktadır. Yargı denetiminin işleyebilmesi için, idari bir makam olan sıkıyönetim komutanlığının derneklerin çalışmalarını yasaklamak biçimindeki kararlarının da, yargı denetimine bağlı olduğu açıktır.

KEMAL TÜRKLER
(T. Maden-İş Send. Gnl. Bşk.)

Ülkemizde kadınların yıllar boyunca içine itildikleri eşitsizlik koşulları bilinmektedir. Bu durum karşısında Türkiye kadınlarının son dönemde haklarını elde etmek, korumak amacıyla giriştikleri örgütlenme büyük boyutlar kazanmış, yığınsal Türkiye kadın hareketi demokrasi ve ilerleme güçleri saflarında onurlu ve savaşkan bir yer edinmiştir. Yıllarca ezilen, horlanan kadınların; örgütlenme eğilimine cevap veren İKD'nin gelişip güçlenmesini egemen ve gerici güçlerin hoş görüyle karşılaması elbette beklenemez.

İKD'nin demokrasi savaşımında sahip olduğu yer dikkate alınırsa, bu örgütün çalışmalarının engellenmesinin ne anlama geldiği açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle İKD üzerindeki baskıların derhal kaldırılması için savaşım, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması savaşımının önemli bir parçasıdır.

İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın demokratik sınıf savaşımında, kadınlarımızın birlikte olması gerektiği gerçeğini göz ardı edemeyiz.

NEVZAT EREN
(Ankara Tabip Odası Başkanı)

Tabip odası olarak görüşümüz şu: Kişilerin başta gelen özgürlüklerinden birisi, inandıkları düşüncelerini yayma özgürlüğüdür. Anayasamızda bu bir temel hak olarak kişilere verilmiştir. Bilebildiğimiz kadarıyla İlerici Kadınlar Derneği, üye sayısı açısından Türk kadınlarının başta gelen örgütüdür. Sıkıyönetim komutanlığınca da olsa böyle bir örgütün, neden gösterilmeksizin kapatılmış olması, kanımızca düşünce özgürlüğüne ters düşen bir tutumdur. Herhangi bir örgütün yasalara ters düşen bir eylem neden gösterilmeksizin çalışmalarının engellenmesi, bir görüşle özgürlüklerin engellenmesi demektir. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü kanımızca bir yerde, özgürlüklerin savunusuna yönelik eylemlerdir. Özgürlüklerin savunusu için yapılan herhangi bir girişimin suç oluşturabileceğini anlayamıyoruz. Bu nedenle İlerici Kadınlar Derneği vb. herhangi bir suç işlemediği halde kapatılan derneklerin çalışmalarına ivedilikle izin verilmesi gerektiği görüşündeyiz. Belki daha doğru bir deyişle çalışmalarının önündeki engellerin kaldırılması gerekmektedir.

Bu yargısal denetimin işleyebilmesi için de idari kararların nedenlerinin belli olması gerekir. Alınan karardan zarar gören kişi, yargı merciine başvurabilmek için kararın nedenlerini her halde bilmelidir.

3) İdarenin aldığı kararların elinde olmadığı kanısında olan, zarar gören kişi kararı alan makama geri alınmasını istemek için başvurma yetkisine sahiptir. Bunun yanında hiyerarşik başvurular yöntemi de kullanılabilir. Sıkıyönetim (hukuka bağlı) devlet ilkesi dışında bulunmamaktadır. Hukuka aykırılığın açık olduğu durumlarda alınan kararın aynı usullerle geri alınması en doğru yoldur.

İKD'nin çalışmalarından alıkonulması kararında hukuka aykırılık bulunduğu belli ise sıkıyönetim komutanlığı bu kararı geri alabilir.

4) Sıkıyönetim komutanlığının karara karşı idare mahkemesine başvurma ve yürütmeyi durdurma kararı isteme mümkündür.

Sonuç olarak İKD'nin çalışmalarından alıkonulması temel hak ve özgürlüklerin korunmasını amaçlayan olağanüstü önlemlerle bağdaşmamaktadır. İKD kendi alanında temel hak ve özgürlükleri koruma çabasında olan demokratik bir kuruluştur.

İnsan hak ve özgürlüklerine saygılı bir düzen bu tür demokratik kuruluşların canlı ve dinamik varlıkları ile yaşamını sürdürebilir. Bu nedenle yanlışlığın düzeltilerek İlerici Kadınlar Derneği'nin demokratik yaşamımızdaki olumlu ve etkin yerini bir an önce almasını dilemekteyiz.

AHMET YILDIZ
(Halkevleri Genel Başkanı)

İKD'nin eylemlerden alıkonulması bence çoğulcu sistemde derneklerin işlevi, amaçları ve politikaya karışımın yanlış yorumlanması sonucudur.

Eylemden alıkonma gerekçesinin belirtilmemesi bu kanının kanıtı niteliğindedir. Dernekler hakkında sağlıklı bir tutumun saptanabilmesi için;

1) Partilerin iktidar yarışmasına doğrudan katılmama (Yargıtay'ın kararı ve Barolar Birliği'nce kabul edilen görüş) koşulu ile, herhangi bir konu, çözüm ya da tutum hakkında görüş belirtmenin yasaklanamayacağının kabul edilmesi,

2) Derneklerin, üyeleri ve topluma karşı üstlendikleri amaç, tüzel kişiliği oluştuktan sonra yasaların ve özellikle Anayasa'nın 20. maddesinde güvence altına alınan hakları kullanmalarını sınırlaması, derneklerin bu doğal anayasal haklarını kullanmaları amaç dışına çıkmaları biçiminde yorumlanamaz.

AHMET MUHTAR SÖKÜCÜ
(İGD Genel Başkanı)

Türkiye ilerici kadın hareketinin tek temsilcisi ve demokrasi savaşımının onuru olan İKD' nin kapatılması, CHP ağırlıklı hükümet için bir yüzkarasıdır.

Şüphesiz İKD'nin kapatılması basit bir olay değildir. Son dönemde işçi sınıfı hareketine karşı sağlı sollu saldırılar doruk noktasına varmıştır. İKD'nin kapatılması, onun işçi sınıfı hareketinin yılmaz bir takipçisi olduğundan ileri gelmektedir. Ayrıca dünyanın çeşitli yerlerinde, kadınların devrimci hareketler içersinde etkin bir yer alışları emperyalist ve gerici güçleri korkutmaktadır. Kaldı ki İzmir'de 1 Mayıs gösterisine yığınsal ve görkemli bir şekilde katılan İKD'liler, koşullar ne olursa olsun demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımı içerisinde olacaklarını göstermişlerdir.

Zor koşullarına rağmen, İKD'nin bu özverili ve yılmaz savaşı, ilerici gençlere büyük esin ve moral kaynağı olmaktadır.

İlerici gençlik, İKD ile her zaman ve her koşulda dayanışmasını yükseklerde tutuyor. Ve İKD'nin açılmasını istiyor.

Türkiye'deki barış, demokrasi ve ilerleme savaşımına emekçi kadınların İKD ile örgütlü katılmaları burjuvazi ve gerici-faşist unsurları korkutmuştur. İKD'ye daha örgütlenmeye başladığı günlerde baskı yapılmaya başlanmış, birçok şubesi kapatılmış, yöneticileri ve üyeleri saldırıya uğramış, ancak tüm bunlara karşın İKD'nin örgütlenmesi ve güçlenmesi engellenememiştir.

Hasan Fehmi MAVİ TÜS-DER Genel Başkanı

Türkiye ilerici kadın hareketinin ulusal ve uluslararası plandaki tek temsilcisi İKD'nin çalışmaları durdurulamaz. Çünkü çifte sömürü çarkında ezilen Türkiyeli kadınlar İKD'ye sahip çıkmaktadır. İşçi sınıfının yolunda yürüyen ilerici gençlik İKD'nin yanındadır. İşçi sınıfının sınıf sendikal örgütleri İKD'nin faaliyetlerinin durdurulmasına karşıdır. Demokratik meslek örgütleri ve bu örgütlerin tabanları İKD'nin yanındadırlar.

Büyük bir kısmı kadın emekçilerden oluşan Türkiye Sağlık Emekçileri ve ekonomik, demokratik kitle örgütleri Tüm Sağlık Personeli Derneği, TÜS-DER hiç bir nedeni olmadan İKD'nin çalışmalarının durdurulmasını protesto eder. İKD ile olan dayanışmasını daha da pekiştireceğimizi belirtirim.

BERİA ONGER'İN BASIN AÇIKLAMASI

İlerici Kadınlar Derneği Genel Başkanı Beria ONGER'in 1 Haziran Dünya Çocuklar Günü nedeniyle yaptığı açıklamanın özeti:

«Emekçi kadınlarımız bugünlerde iki önemli ve anlamlı günü değerlendiriyor. 1 Haziran Dünya Çocuklar Günüdür, 3 Haziran ise İKD' nin 4. kuruluş yılıdır.

1 Haziran'da Uluslararası Çocuk Yılı'nın altıncı ayına girmiş olduk. Şimdi geriye dönüp beş ayın muhasebesini yapmak zorundayız. Uluslararası Çocuk Yılında, çocuklarımızı yaşatabilmek, 21. yüzyılın insanı olarak yetiştirmek, onlara güvenli bir gelecek sağlamak, yaşanası bir dünya bırakmak yolunda ne yapıldı?

Bankaların çocukları alet eden bol kârlı kampanyaları, bayramsız milyonlarca çocuk için hiç bir anlam taşımayan 23 Nisan törenleri bir yana bırakılırsa somut ve kalıcı hiç bir adım atılmadı. Üstelik, Uluslararası Çocuk Yılını analar ve çocukların sorunlarının alabildiğine dile getirildiği, bunların çözümü yolunda somut adımların atıldığı bir yıl olarak değerlendirebilmek için yorulmaksızın çaba gösteren İKD' nin çalışmaları hiç bir gerekçe gösterilmeden durduruldu. Oysa çocukların, bebelerin canına kıyan faşist güç ve örgütler eylemlerini açıkça sürdürüyor. Çocuk yılında ve çocuk gününde analara ve çocuklarımıza hesap verememenin utancını sorumlularına bırakalım.

3 Haziran 1979'da dördüncü yaşını dolduran İKD, çocuklarımızın ve emekçi kadınlarımızın önüne göğsünü kabartarak, alnı açık çıkıyor.»

Beria Onger, İKD'nin çalışmalarının durdurulması nedeniyle, Başbakan Bülent Ecevit'e çekilen ulusal ve uluslararası örgütlerin kınama mesajlarından da söz ederek, **«Tarih yığınlara mal olmuş, onların bilincine ve yüreğine kök salmış, haklı ve ilerici hiç bir hareketin susturulamayacağını kanıtlamıştır»** demiştir.

İKD Genel Başkanı, 1 Haziran Dünya Çocuklar Günü ve 1979 UÇY nedeniyle, ülkemizdeki tüm ilerici, demokrat güçleri, tüm namuslu kişileri, çocuklarımızın bugünü ve geleceği için, faşizme, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı güç ve eylem birliği yapmaya çağırarak İKD' nin 4. kuruluş günü dolayısıyla tüm İKD üyelerini özverili çalışmalarından dolayı kutlamış, dayanışma gösteren tüm ilerici, demokrat güçlere, çileli ve emekçi kadınlarımız adına teşekkür etmiştir.

İKD'NİN ÇALIŞMALARININ DURDURULMASI YURT İÇİNDE VE YURT DIŞINDA TEPKİYLE KARŞILANDI

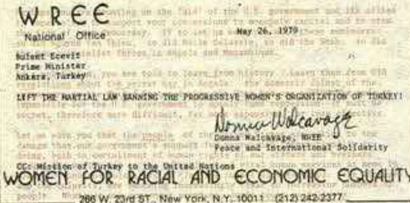
● İKD'nin çalışmalarının durdurulması çeşitli ülkelerin kadın örgütleri tarafından da tepkiyle karşılandı.

Adı geçen örgütler, Başbakan Bülent Ecevit'e çektikleri telgrafların bir örneğini de Gazetemize göndermişlerdir. Telgrafların özetini ve fotokopilerini yayınlıyoruz.

BULENT ECEVIT PRIMEMINISTER ANKARA TURK.

WOMENS INTERNATIONAL DEMOCRATIC FEDERATION REPRESENTING 129 ORGANIZATIONS [illegible] 114 COUNTRIES IN CONSULTATIVE STATUS [illegible] WITH ECOSOC WAS DEEPLY SHOCKED [illegible] NEWS OF CLOSURE OF ALL OFFICES OF WOMENS PROGRESSIVE ORGANIZATION WITH WHICH WE HAVE WORKED CLOSELY FOR SEVERAL YEARS stop THIS ORGANIZATION FOUNDED DURING INTERNATIONAL WOMENS YEAR 1975 DISTINGUISHED ITSELF BY DEVELOPING BROAD ACTIONS TO SUPPORT WORLD PLAN OF ACTION FOR UNITED NATIONS DECADE FOR WOMEN AND MANY INITIATIVES FOR CHILDREN DURING THIS INTERNATIONAL YEAR OF THE CHILD stop IN INTERESTS OF WOMEN AND CHILDREN AND IN ACCORDANCE [illegible] WORLD PLAN OF ACTION WE HOPE YOU WILL TAKE ACTION TO ASSURE THAT WOMEN OF TURKEY INCLUDING THOSE IN WOMENS PROGRESSIVE ORGANIZATION MAY CONTINUE THEIR IMPORTANT WORK FOR PEACE DEMOCRACY AND SOCIAL PROGRESS FOR ADVANCEMENT OF WOMEN AND SECURE FUTURE FOR CHILDREN IN TURKEY AND THE WORLD.

MIRJAM VIRETUDMINEN
GENERAL SECRETARY

WREE
National Office

May 26, 1979

Bülent Ecevit
Prime Minister
Ankara, Turkey

LIFT THE MARTIAL LAW BANNING THE PROGRESSIVE WOMEN'S ORGANIZATION OF TURKEY!

Donna Walcavage
Donna Walcavage, WREE
Peace and International Solidarity

CC: Mission of Turkey to the United Nations

WOMEN FOR RACIAL AND ECONOMIC EQUALITY
286 W. 23rd ST., New York, N.Y. 10011 (212) 242-2377

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING
Hoofdbestuur en redaktiesekretariaat "VROUWEN"
1e van der Helststraat 21 - Amsterdam - 1008
Telefoon 730935 - Postgiro 51 50 51

Pour information

Paris, le 23 mai 1979

Monsieur ECEVIT
Prime Minister
ANKARA
TURKIY

Monsieur le Premier Ministre,

L'Union des Femmes Françaises, première organisation féminine de France, comprenant des femmes de toutes opinions politiques et religieuses, est très préoccupée par les atteintes à la liberté d'organisations dans votre pays.

Nous venons d'apprendre que l'Organisation des Femmes Progressistes de Turquie était interdite de toute activité et que des membres de cette organisation furent poursuivis et détenus par les autorités de la Loi [illegible] pendant plusieurs jours.

Notre mouvement, très attaché au respect des Droits de l'Homme et aux libertés, vous demande instamment d'annuler la décision d'interdire l'Organisation des femmes progressistes de Turquie de qui nous sommes solidaires.

Monsieur le Premier Ministre, je vous prie de croire en ma considération distinguée,

Eliane LACOMBE
Secrétaire de la Commission Internationale de l'UFF- membre du Bureau national.

Bülent Ecevit - Başbakan - Türkiye

Yıllardır sıkı ilişkiler içinde çalıştığımız İlerici Kadınlar Derneği'nin tüm şubelerinin kapatılması, 114 ülkeden 129 kadın örgütünü temsil eden ve halen Birleşmiş Milletler'de danışman örgüt görevini sürdüren Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu'nu derinden sarsmıştır.

1975 Uluslararası Kadın Yılı'nda kurulan İKD, BM Kadın Onyılı'nın eylem programını geniş eylemlerle destekleyerek ve Uluslararası Çocuk Yılında çocuklar için birçok girişimlerde bulunarak seçkin bir yere sahip olmuştur. İlerici Kadınlar Derneği'nin, dünyada ve Türkiye'de barış, demokrasi ve sosyal ilerleme, kadınların durumunun iyileştirilmesi, çocuklara güvenli bir gelecek sağlama çalışmalarını sürdürebilmesi için harekete geçeceğinizi ümit ederiz.

MIRJAM VIRETUDMINEN (UDKF Genel Sekreteri)

Sayın Başbakan,

Fransa'daki ilk kadın örgütü olan ve her türlü politik görüş ve dinsel kanaatten kadınları içinde barındıran Fransız Kadınlar Birliği, ülkenizde örgütlenme özgürlüğünün çiğnenmesinden kaygı duymaktadır.

İnsan haklarına ve özgürlüklerine saygı gösterilmesine büyük duyarlık gösteren hareketimiz, dayanışma içinde olduğumuz Türkiye İlerici Kadınlar Derneği hakkındaki yasaklama kararının derhal kaldırılmasını sizden talep eder.

Saygılarımızla,

Eliane LACOMBE
FKB Uluslararası Komisyonu Sekreteri
Ulusal Büro Üyesi

Sayın Başbakan,

Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından Türkiye İlerici Kadınlar Derneği'nin aranmış ve kapatılmış olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.

Dünyanın 130 ülkesinde değişik ideolojik ve politik görüşlere sahip 3000'i aşkın üyesi bulunan Uluslararası Kadın Bilgi ve Haberleşme Servisi adına bu haksız ve adaletsiz kararınızı protesto ediyoruz.

Böyle bir hareketi, insan haklarının tamamen ayaklar altına alınması yolunda atılmış bir adım ve en temel haklardan biri olan örgütlenme hakkının da ihlâli olarak kabul ediyoruz.

Bu hareketinizin, demokratik hakları savunduğunu iddia eden hükümetiniz için de pek olumlu sayılamayacağını herhalde kabul edersiniz. Derin kaygılarımızı dile getirirken, aldığınız bu kararın kaldırılmasını talep ediyoruz.

Saygılarımızla.

İSVİÇRE ISIS
Uluslararası Kadın Bilgi ve Haberleşme Servisi

Başbakan Bülent Ecevit / Ankara

İsveç halkı Türkiye'de neler olup bittiğini merak etmektedir. Birçok kişi Ecevit Başbakan olduğu zaman ilerici toplumsal gelişmeyi destekliyeceğini ümit etmekteydi. Fakat hükümet, ilerici ve demokratik güçlerle birleşmek yerine faşist ve gerici örgütler halen faaliyetteyken, birtakım yasalara dayanarak ilerici örgütleri faaliyetten men etmiştir. Biz özellikle İlerici Kadınlar Derneği'nin kapatılmasını kınıyoruz. Bu hareket Türkiye kadınlarının eşitlik, demokrasi, bağımsızlık ve sosyal ilerleme için savaşımını sınırlayacak ve zedeleyecektir.

Biz Türkiye halkının özgürlüğünü ve demokratik haklarının verilmesini talep ediyoruz.

Türkiye kadınlarının özgürlük ve bağımsızlık için savaşımlarıyla dayanışma içindeyiz.

İsveç Çalışan Kadınlar Örgütü / Stockholm

BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT'E TELGRAF YAĞIYOR

Bülent ECEVİT
Başbakan
Ankara/TURKEY

ABD çapında bütün ırk ve uluslardan kadınları temsil eden «Ekonomik ve Irksal Eşitlik İçin Kadın Hareketi» hükümetiniz tarafından Türkiye İlerici Kadınlar Derneği hakkında verilen kararı uygun bulmamaktadır.

Kendisini «sosyal demokrat» diye nitelendiren bir partinin ağırlıkta olduğu bir hükümetin, uluslararası emperyalizm ve faşizmle aynı ipte oynamasını görmek çok yeni bir şey olmamasına karşın, kınanacak bir olaydır.

Belki tekelci sermayeye tanıdığınız ayrıcalığı ve yükselen gerçek demokrasi dalgasına karşı durma çabanızı desteklemek için ABD hükümeti ve onun emperyalist bağlaşıklarının vaad ettikleri «yardım»a güveniyorsunuz. Eğer öyleyse, sizi bazı örneklerle uyarmak isteriz. Nguyen Van Thiev de, Haile Selasiye de, Şah da, Angola'da ve Mozambik'deki yeni sömürgeci güçler de hep böyle hareket etmişlerdir.

....

Hükümetimiz, dünyadaki kardeşlerimizin insan haklarını kısıtlamakta, kukla hükümetleri ayakta tutmak için yardımlarla desteklemektedir. Bu yardımlar, halkımızın yaşamsal hizmetlerine ayrılan fonlardan kesilmektedir. Halkımızın bu gerçekleri ve uluslararası baskıların verdiği zararları görerek uyanmakta olduğunu söylemek ve uyarmak isteriz.

....

Hükümetimiz ne vaad ederse etsin, bunun elinize geçeceğine güvenmeyin.
Türkiye İlerici Kadınlar Derneği'ni yasaklayan Sıkıyönetim kaldırılsın!

Donna WALCAVAGE
WREE
EKONOMİK VE IRKSAL EŞİTLİK İÇİN KADIN HAREKETİ

Bülent Ecevit
Başbakan / Türkiye

Türkiye İlerici Kadınlar Derneği'nin kapatılmasını şiddetle protesto ediyoruz. Ülkemizdeki binlerce kadın adına bu adaletsiz ve anti-demokratik kararın derhal kaldırılmasını talep ediyoruz.

Hollanda Kadınlar Hareketi
Genel Sekreteri

Bülent ECEVİT
Başbakan
Ankara/TURKEY

Demokratik hakları, özgürlük ve barışı savunan Japon kadınlarını temsilen, Japon Kadın Örgütleri Federasyonu olarak, geçtiğimiz Mayıs ayında Türkiye İlerici Kadınlar Derneği'nin kapatılmasını şiddetle protesto ediyoruz.

Verdiğiniz kararla, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Beyannamesini ihlâl ettiğinize inanıyoruz.

Bu haksız kararın derhal kaldırılmasını kesinlikle talep ediyoruz.

JAPON KADIN ÖRGÜTLERİ FEDERASYONU
FUDANREN

Bülen ECEVİT
Başbakan
Ankara/TURKEY

İlerici Kadınlar Derneği'nin kapatılmasını şiddetle protesto ediyor ve bu kararın derhal kaldırılmasını talep ediyoruz.

AVUSTURYA DEMOKRATİK KADINLAR BİRLİĞİ
Viyana - AVUSTURYA

Türkiye'nin her yerinden Başbakan Bülent Ecevit'e kınama telgrafları çekildi. Gazetemiz baskıya girinceye kadar elimize gelen telgraf ve mektupların sayısı şöyleydi: Ankara 500, Eskişehir 200, Turhal 100, Çorum 100, İzmir 2000.

● Salihli'de telgraf çekmek için sıraya giren kadınların üzerine faşistlerin saldırması üzerine, telgraf çekimi durdurulmak zorunda kaldı.

● Çorum'da Tüs-Der, Genel-Der, Halkevleri, SGB, Ankara'da Halk-Koop., Tüs-Der, Genel-Der ve TÖB-DER'li birlik dayanışmacı öğretmenler, İKD'nin çalışmalarının durdurulmasını protesto etmişlerdir.

● Ayrıca Cumhuriyet gazetesinde Mustafa Ekmekçi, Milliyet gazetesinde Refik Erduran ve Mümtaz Soysal köşe yazılarında İKD'nin çalışmalarının durdurulmasından söz ederek bu anti-demokratik uygulamaya karşı görüşlerini belirtmişlerdir.

Kadınlara "tencere işi"nin temelini anlatacak, dış bağlantılarıyla ve içteki sömürü mekanizmasıyla olan ilişkilerini ortaya dökecek başka kadınlar olsa, ana muhalefet lideri bu demagojisini rahatlıkla yapabilir mi?

Ama, Türkiye, kendini göz göre göre bu çeşit antitezlerden yoksun bırakmakta, en olmayacak zamanlarde en yararlı karşı ağırlıkları rahatlıkla atabilmektedir. Bilir misiniz ki, şu sırada, Türkiye'nin en etkili ve en güçlü kadın kuruluşlarından biri, İlerici Kadınlar Derneği, "faaliyetten alıkonmuş" durumda durmaktadır? Hem de, hiçbir yasa dışı eylemde bulunmadan, aleyhinde açılmış hiçbir dava olmadan, sırf "huzursuzluğu önleyici bir idari tedbir" olarak?

Refik Erduran

Sayın Bülent Ecevitin —ve Sayın Rahşan Ecevit'in— İlerici Kadınlar Derneği'ne karşı tutumlarını gözden geçirmelerinin de yararlı olacağı kanısındayım.

Başbakanımızın iktidara tırmanışında ülkemizdeki kadın uyanışının büyük katkısı bulunduğu yine kendi ağzından pek çok kez dile getirilmiştir.

Öyleyken, ülkemizde faşigelerle sıkmabaşlar yasalarımızca suç sayılan doğrultularda rahatça örgütlenmişken, hiçbir yasadışı işe bulaşmamış olan İKD, yıllardır Cumhuriyet Halk Partisi yöneticileri tarafından kuşkulu görülmüş, uzak durulması için üyelere özel uyarmalarda bulunulmuş, derneğin çalışmalarına karşı çıkılmıştır.

Niçin acaba? Genel Başkanı'nın deyimiyle **"ilerici demokratik"** partimiz kadınlardan mı çekiniyor, ilericilikten mi?

FAŞİST TERÖR SÜRÜYOR

Faşist terör, Mayıs ayında da devam etti. Gençlerimize kıyıldı. Öğretmenlerimiz, yataklarında kurşunlandı. Kahveler basıldı, bomba landı, insanlar yere yatırılıp tarandı.

• İstanbul'un Küçükköy, Küçükçekmece ve Örnektepe semtleriyle Ankara'nın Etlik semtinde, Gaziantep'te ve Düzce'de taranan kahvelerde, toplam 14 kişi hayatını kaybetti. Onlarca insan yaralandı.

• İstanbul'da Kuştepe Lisesi Müdürü Doğan Erdoğan ve Tarsus'ta ilkokul öğretmeni, Cemile Açıkgöz yatağında kurşunlanarak katledildi. Toplam 9 öğretmenin canına kıyıldı.

Doğan Erdoğan

• 22 öğrenci, 7 işçi öldürüldü.

• Ayrıca, Seydişehir'de, faşistlerin çıkardığı olaylarda, 23 kişi yaralandı, birçok işyeri tahrip edildi. Türk Metal-İş Sendikasına bağlı işçilerin, Maden-İş Sendikası'na bağlı işçilere saldırmaları sonucu başlayan olaylarda, faşist saldırganlar, DİSK Temsilciliği, Halkevi, CHP ve TÖB-DER binalarıyla, birçok ilericinin konutlarını, birçok işyerini tahrip ettiler.

Sonuç olarak, geçtiğimiz ay 106 kişi hayatından oldu, yüzlerce kişi yaralandı.

●●●

PARABABALARININ ÇIKIŞ YOLU HALKIMIZ İÇİN SEFALETTİR

Gerçekçi çıkış yolu

Ulus bekliyor

Yokluğu paylaşmak mı?

Bolluğu sağlamak mı?

Üç haftadır gazetelerde işbirlikçi parababalarının ilânları yayınlanıyor. Kendi yarattıkları ekonomik bunalımdan yine kendileri için çıkış yolu gösteriyorlar. Kendileri için... Çünkü öne sürdükleri çözümlerin hepsi hür teşebbüs için. İlginçtir ki, reklamlarında bol bol halk, ulus gibi lâflar etmelerine karşın, halkımız için şunlar yapılmalıdır diye tek cümle yer almıyor.

Söylediklerine göre ekonomik bunalımın baş sebeplerinden biri sendikalardır. İşçilerin biraz daha iyi yaşamaları için ücret artışı isteyen ekonomik örgütler ...Yani toplu sözleşmelerle parababalarının kârlarının çok az bir kısmı işçilere verilince ekonomik bunalım doğmuş, işsizlik artmış, paranın değeri düşmüş. Ama zamlardan hiç söz yok. Halkımızın açlığından, sefaletinden hiç söz yok.

Onlara göre ne yapılmalıdır? Kişi, yani hür teşebbüs teşvik edilmelidir. Bu kişiler de fabrikalara, topraklara her şeye sahip olan kendileridir. İddialarına göre, üretim araçlarına sahip oldukları için kendileri tek üretici güçtürler. Yani 45 milyona yaklaşan nüfus içinde sayıları ancak birkaç yüzbini bulan bir avuç parababası. Oysa bu fabrikalarda çalışan, makineleri işleten, alınterini yediğimize, giydiğimize, kullandığımıza katan milyonlarca işçiden söz yok. Elinde işleyecek toprağı, kullanacak aracı olmayan milyonlarca köylüden söz yok.

Diğer çözümler de açıkçası devletin ekonomiye, üretime hiç karışmaması, ülkenin bütün zenginliklerinin bunlara peşkeş çekilmesi, devlet işletmelerinin yani KİT'lerin geliştirilmemesi ve hatta (söylemeye bugün dilleri varmıyor herhalde) kapatılması.

Yani istekleri, ülkeyi kalkındıracak, halkı refaha götürecek planlı üretim değil de (zaten bu tam anlamıyla bu düzende olamaz) pazara dayalı, sadece bunların cebine para akıtacak, gelişi güzel üretim yapmak.

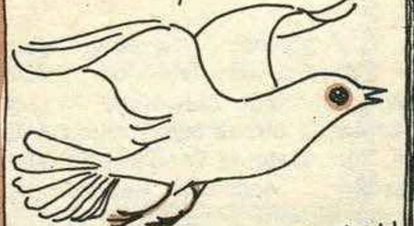
Yabancı sermayeye kapıların daha da çok açılması, emperyalist ülkelerle daha da çok bütünleşmek.

Kısaca 3 sayfalık ilânın özeti halkımızın daha çok sömürülmesi, emperyalizme daha da bağlanmak özlemi. Bunun da adı hür teşebbüs oluyor. Bunalımdan çıkışın da tek yolu oluyor. Yine kendilerinin iddialarına göre özgürlüklerin teminatı da bu. Hür teşebbüs ortadan kalkınca özgürlükler ortadan kalkacak, düzen değişecek. Tabii bu özgürlükler, halkı sömürme özgürlüğü, ülkeyi yabancılara peşkeş çekme özgürlüğü olmaktadır. Halkın daha iyi yaşamayı isteme özgürlüğü, bunun için savaşım özgürlüğünden de söz yok.

Oysa ekonomik bunalımlardan çıkış yolunun bunların tam tersi olduğunu halkımız biliyor. Ve bunun yolunu gazetelere milyonlarca liralık reklam vererek değil, gerçek savaşımıyla gösteriyor.. Çünkü halkımızın önünde bunalımlardan çıkış yolunu gösteren örnekler vardır. Bu da dünyanın üçte birini oluşturan sosyalist ülkelerde ve sosyalizmi kurmaya yönelmiş ülkelerin politikalarında somutlanmaktadır.

Bu yol halkların gerçek kurtuluşunun bir avuç kişinin zenginleşmesine yönelik politikalarla değil, toplumun kalkınmasına, halkın refahına yönelik politikalar olduğunu göstermektedir. Ve bu da düzenin değişmesi ile sağlanabilir. Halkımız için bunalımlardan çıkışın yolu da budur.

BİR BEYAZ GÜVERCİN

Küçük beyaz bir güvercindi. Yalnız ayakları mercandan dallara benziyordu. Yuvasını Elmas dağlarının eteklerine, bin

yıllık bir sedir ağacının dallarına yapmıştı.

Her sabah yuvasından çıkar pirinç tarlalarına doğru uçardı. Yolun kenarında tertemiz küçük, tahta bir ev vardı. Damı samandandı.

Eşikte kırmızı benekli giysisiyle küçük bir kız her sabah beyaz güvercini beklerdi. Çok çalışkan bir kızdı. Adı Pilentiseydi.

Bir keresinde beyaz güvercin sabah gezisinden korkuyla döndü. Kanatları titriyordu. "Çabuk saklan Pilentise» dedi. "Elmas dağlarının tepesinden korkunç bir bulut yükseliyor. Koca kara demir kuşlar. Sesleri de korkunç.

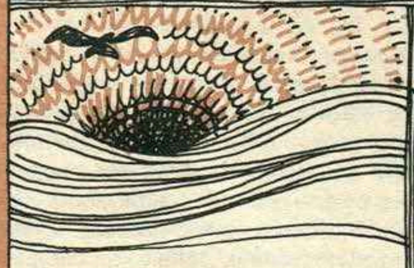
Sözünü bitiremedi. Korkunç demir kuşlar oraya vardılar. Bir tanesi saman damın tam ortasına koskoca kara bir yumurta bıraktı.

Beyaz güvercin korkuyla gözlerini kapadı. Derken bezelye büyüklüğünde bir demir parçası sol kanadını sıyırıp geçti. Neredeyse acıdan bayılacaktı. Gözlerini açtı. Küçük evi aradı. Ne görsün, ortada yalnız kara bir çukur.

Pirinç tarlaları alev alev yanıyordu. "Pilentise!» diye haykırdı kuş. "Neredesin Pilentise?» Hiçbir karşılık alamadı. Gözleri kinle, korkuyla doldu. Ölse daha iyiydi.

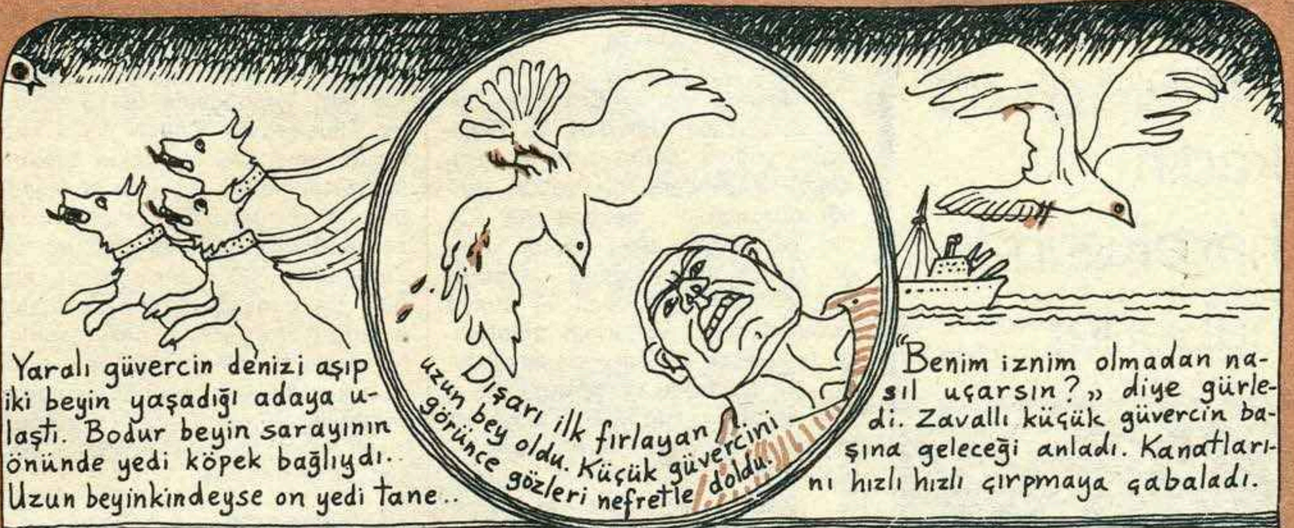
Güneşin doğduğu ülkeye doğru uçtu. Deniz kıyısına var-

dığında yeşil bir yengeç kafasını sudan çıkardı. "Dostum» dedi güvercin "buraları iyi bilirsin.

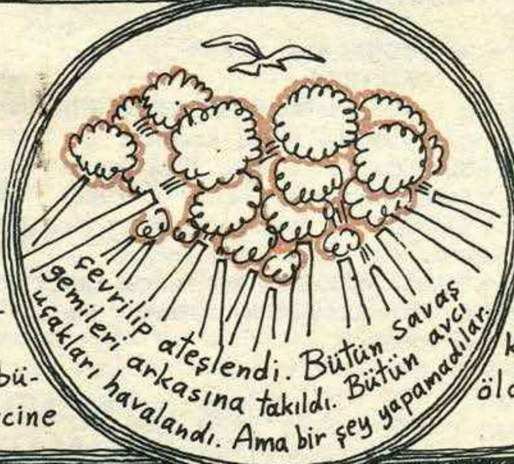

Kanadım yaralı, bana bir yol göster.» Yengeç: "Çabuk git kanadını iki beyin yaşadığı adada sardır.»

Birinci okyanusa doğru uçtu. "Yakalayın!" diye bağırdı uzun bey. "Vurun onu, vurun!" Kentteki bütün silâhlar beyaz güvercine

Çünkü güvercin büyülüydü. Güvercin bir deniz kırlangıcına sordu: "Beni öldürmek isteyen bu bey kim?"

"Tanımıyor musun? Pilentise'yi öldüren kara demir kuşları gönderen o işte." "Adı ne?" "Haydut!" Uçmasını sürdürdü yaralı kuş.

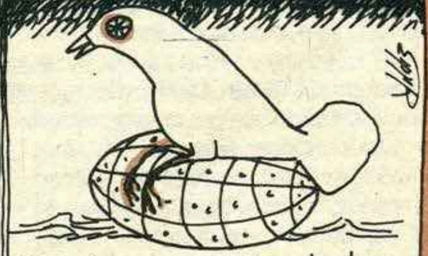
Uçsuz bucaksız okyanusa geçti. Yapıları bulutlara değen başka bir kente geldi. Kentin bitiminde yaşlı bir adamla karşılaştı. Bahçesinde demir oyuncaklarla oynuyordu.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu güvercin yaşlı adama.

"Atom bombalarıyla oynuyorum. Sen nerden geliyorsun?"

Küçük güvercin güvenle bombalardan birinin üstüne oturdu. Öyküsünü anlatmaya başladı...

(Devamı var)

ilerici kadın hareketinden haberler

• KADIKÖYLÜ KADINLAR, ÇOCUKLARA BEDAVA SÜT DAĞITTILAR

1 Haziran Dünya Çocuklar Günü, İstanbul'da Kadıköy İskele Meydanı cıvıl cıvıl. Ellerinde süt şişeleri çocuklar koşuşuyor, kadınlar görüyoruz kasa kasa süt taşıyorlar. İşten, alışverişten dönen insanlar, boyacı, simitçi çocuklar dolduruyor meydanı. Süt dağıtan kadınların sesleri işitiliyor: «1 Haziran Dünya Çocuklar Gününde çocuklarımıza bedava süt dağıtıyoruz», «Devlet hamile kadınlara ve çocuklara bedava süt vermelidir.» Çevreden geçen kadınlar hemen yaklaşıp çocuklarına bir şişe süt istiyorlar.

Süt dağıtanlar, Kadıköy'lü ilerici kadınlar, İKD'nin faaliyetten alıkonulmasından önce açmış olduğu süt kampanyasına katkıda bulunmak için süt dağıtmaya karar veriyorlar. Amaç kampanyayı geniş yığınlara duyurmak.

Kadıköy'lü kadınların bu eylemi, İKD'nin çalışmalarının durdurulmasına karşı, geniş kadın kitlelerinin kampanyaya sahip çıktığını ortaya koymaktadır.

• BAKIRKÖY'DE ÇOCUK ŞENLİĞİ YAPILDI

1 Haziran Dünya Çocuklar Günü dolayısıyla Bakırköy ve Gaziosmanpaşa'lı ilerici kadınlar Bakırköy Halkevinde bir çocuk şenliği düzenlediler. Şenliğe 200 kadın ve 150'ye yakın çocuk katıldı. Çocuklara savaşsız, sömürüsüz, ölümlerin olmadığı bir dünya bırakabilmenin yollarının anlatıldığı toplantıda çocuk korosu, folkloru ve tiyatrosu da izlendi. Program sırasında dağıtılan şeker ve balonlar çocuklar tarafından sevinçle karşılandı. Ayrıca şenlikte İL TIP-DER'li öğrenciler de çocuklara kitap armağan ettiler.

• ÇOCUKLARA ŞEKER DAĞITILDI

1 Haziran Dünya Çocuklar Günü nedeniyle ilerici kadınlar, Ortaköy'de Burak Reis İlkokulunda çocuklara şeker dağıttı. Aynı gün karneleri verilen cocuklarını almak için okula gelen velilerle de sohbet edilerek Uluslararası Çocuk Yılı çalışmaları hakkında bilgi verildi.

• HARUNİYE

27 Mayıs günü Adana'ya bağlı Haruniye kasabasının ilerici kadınları Uluslararası Çocuk Yılı'nı kutlamak amacıyla bir salon toplantısı düzenlediler. Bu ufak bir kasaba olan Haruniye'de kadınların düzenlediği ilk yığınsal toplantıydı. Toplantıya 800'ü aşkın insan katıldı. Ve bunların yarısını kadınlar oluşturuyordu. Koro, halk oyunları ve çeşitli gösterilerin yanı sıra, bazı kuruluşlarla işbirliği yapılarak sembolik olarak 40 kadar çocuğun giydirilmesi de toplantının ilgi çeken yanlarındandı.

• KADINLARIN SESİ BEYKOZ BÜROSU AÇILDI

Kadınların Sesi Beykoz Bürosu çok sayıda konuk ve dergi okurlarının katılımıyla açıldı. Açılış toplantısında konuklar yaptıkları konuşmalarda derginin daha geniş kadın kitlesine ulaşması gereği üzerinde durarak, Kadınların Sesi dergisinin emekçi kadınların savaşsız ve sömürüsüz bir dünya kurma savaşımında önemli bir araç olduğunu söylediler.

HER İŞYERİNDE, HER MAHALLEDE KREŞ

«HER İŞYERİNDE ve MAHALLEDE KREŞ» kampanyası ürünlerini veriyor.

Kreş kampanyasını 3000 imza ile destekleyen Ankara MTA'lı ilerici kadınlar bu haklı istemlerini işyeri düzeyinde somutlaştırdılar.

Şimdi örgütlü ve birlikte çalışmanın sonucu çalışanların çocukları daha sağlıklı ve güvenli, devlet denetiminde 200 çocukluk bir kreşe kavuşacaklar.

Ölüm deresini kapattırmak için birlik olmak gerek

BÜLBÜL DERESİ «ÖLÜM DERESİ» OLDU

Sayın Kadınların Sesi Dergisini çıkaran arkadaşlar.

Biz daha önce yayınladığınız «Bülbülderesi mi, Pislik Yuvası mı?» mektubunu yollayan, Bülbülderesi emekçi kadınlarıyız. O zaman üzülüyorduk. Şimdi yüreğimiz yanıyor. Pislik deresi, ölüm deresi oldu. 8 yaşındaki bir yavrumuz bu dereden mikrop kaptı. Sarılıktan öldü.

İlkokul derenin yanında. Bütün çocuklarımız da bu okula gidiyor. Çocuk bu. Mikrop, pislik dinler mi? Sular içinde oynuyorlar. Bazen yara, bere içinde kalıyorlar. Tabii, kolayca hastalanıyorlar.

Bizler, bu derenin kapatılması için yıllardır uğraşıyoruz. Kaç kere imza toplayıp Maltepe Belediyesine gittik. Seçim zamanı, Belediye Başkanı mahallemize gelip nutuklar attı. Kapatacağına söz verdi. Ama şimdi, «Belediyenin parası yok, biraz daha sonra» dedi. Ama bir de baktık ki, Maltepe'de zenginlerin oturduğu sokaklara asfalt üstüne asfalt döktüler.

1979 Uluslararası Çocuk Yılı Radyoda, televizyonda, hep konuşup duruyorlar. Bu konuşmalar yapılırken, bizimki gibi emekçi semtlerinde, çocuklar ilgisizlikten ölüp gidiyorlar. Şimdi Başbakana soruyoruz: «1979 yılı bizim çocuklarımızı içermiyor mu?»

Şimdi biz diyoruz ki, bu böyle olmayacak. Birlik olup, örgütlenip sesimizi, dertlerimizi böyle duyurmalıyız. Çocuklarımızla, doğrudan belediyeye gidelim. Bizim oylarımızla seçilen Belediye Başkanından hesap soralım. Beş değil, on değil, yüzlerce olalım. Böyle olalım ki sesimiz gür, daha güçlü çıksın. O zaman gücümüzü görecekler, görevimizi yerine getirmek zorunda kalacaklardır.

Bütün emekçilere sesleniyoruz :

— Mahallemizde yayılabilecek sarılık, kolera, tifüs, tifo gibi salgın hastalıklara karşı savaşalım.

— Pis dereleri kapattıralım, çocukları dere kenarına yaklaştırmayalım.

— Belediyelerden doktor getirip, hepimizin muayene edilmesini isteyelim.

— Başbakana, başka kim ilgili ise, olayı protesto eden telgraflar çekelim.

Dertlerimize birlikte örgütlenir eğilirsek, bütün dereler kapanır.

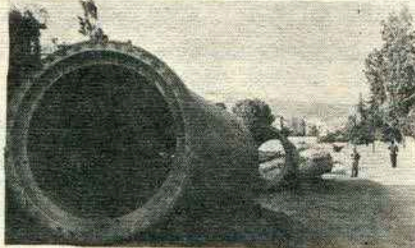
Bülbüldereli Analar

İstanbul Maltepe'deki ölüm deresinin ilk kurbanı bir kız çocuğu. 8 yaşında yaşamı sona eren Sibel'in annesi çok üzgün. Bir ananın yavrusunu kaybetmesi, onu kendi eliyle toprağa vermesi ne kadar zor. Küçük Sibel'in annesi Lütfiye Ateş, **«Bugün nice analar fidan gibi evlâtlarını kaybediyor. İnsanlar geceyarıları kapıları çalınıp kurşunlanıyor. O yüzden, çocuğum ağır bir hastalığa yakalanıp da ölseydi, kader derdim. Ama benim çocuğum hep ihmallerden öldü. Belediyenin ihmalinden, hastanedeki hemşirelerin ihmalinden»** diyor.

Lütfiye Ateş Eskişehirli, 8 yıldır bu mahallede oturuyorlar. Ölen kızı Sibel'den başka 11 yaşında bir oğlu ve 3 yaşında bir kızı var. Kocası bir bakkal dükkânı işletiyor. Yoksulluk içinde ömür tüketen emekçi bir aile.

Ateş ailesinin evinin hemen yanından o pis kokulu, içi çöplerle dolu, lâğım yüklü dere akıyor. Küçük Sibel de evlerinin biraz aşağısında, yine derenin yanında bulunan ilkokula gidiyormuş. Tabii çocukların baş oyun yeri de derenin yanı.

. Ve bir gün Sibel sarılık oluyor. Daha bir ay önce de kızamık olmuş. Annesi titiz. Hastaneye götürüyor cocuğunu. İki gün sonra da çocuğunun ölüsüyle geri dönüyor mahalleye. Hastanedeki perişanlığı anlatıyor bize. Hasta çocuğu yatıracak yer yok, doktora yalvar yakar, neyse boş bir yatak bulunuyor. Artık çocuk can çekişiyor, Lütfiye bacı koridora fırlıyor, bir tek hemşire, bir tek görevli bile yok. İşte tüm bunlar Lütfiye bacının yüreğini daha da yakıyor.

Tekrar söze başlıyor, öfkeli : **«O kadar imzalar toplayıp belediyeye yolladık, Belediye Başkanı seçimler öncesi ne sözler verdi bize. Dereyi mutlaka kapatacağım dedi. Büyük künkler dizdi derenin yanına. Kapatacağına inanalım da ona oy verelim diye. Verdik de. Ama ne fayda. Şimdi döndü sırtını yoksulların, emekçilerin mahallelerine. Çalışan biziz, vergiyi de veren biziz, ama hizmete geldi mi bize bekleyin diyorlar. O yüzden hakkımızı almak için ne yapılacaksa ben de varım. Belediye başkanına da giderim, valiye de.»**

Maden-iş Çocuk Yarışması

6 - 11 YAŞ GRUBU YAZI DALI
BÜYÜK ÖDÜL
Adı - Soyadı : Adalet ATMACA
Yaşı : 10

1 MAYIS

«Bahar gelince hemen 1 Mayısı hatırlarım. Zaten hiç unutmam ya... O gün kanlı gün. Anne ve babamı kapının önünde kardeşlerimle bekledik. Hava kararmaya başlamıştı. Geldiler. Üstleri başları perişan. Yüzleri kötü. Kin dolu, öfke dolu.

Atıldık kucaklarına. Oturduk, herbirimiz bir köşeye.

— Anlattı babam.

— Anlattı annem.

Alınterimize, ekmeğimize düşman olanlar gücümüzden korkmuşlar. Tanklar insanları ezmiş. Bir yığın insan ölmüş. Zorla kurtarmışlar canlarını, sonra izledik televizyondan olup bitenleri.

Babam;

Evet yavrum ekmeğini alırsa bir zorba, onunla kavga edeceksin diye başlamıştı bize anlatmaya.

Annem;

Hep «güzel bir evimiz, geçinecek kadar paramız, güzel şeyleri hergün yiyebilmek, oyun bahçelerinden, güzel oyuncaklardan, insanları sevmekten başlamıştı bize doğruyu göstermeye.

Öğretmenin 1 Mayıs bahar bayramıdıı diye üstüne basa basa anlatması da etkileyemedi beni. Gün geçtikçe daha da kinlendim. Çok yiyenlere karşı.

İyice tanıyorum onları. Hergün daha da iyi tanıyorum. Arkadaşlarıma tanıtmaya çalışıyorum onları. Babamın işçi olmasından gurur duyuyorum. Şerefliyiz biz diyorum arkadaşlarıma, çünkü herşeyi biz varediyoruz, giyeceklerimizi, yiyeceklerimizi, kullandıklarımızı. Mahallede, okulda arkadaşlarımı topluyorum. Güzel şeyler konuşuyoruz. Bir gün yine mahallede toplandık. Onlara 1 Mayısı anlattım. Annemin, babamın canını zor kurtardığı 1 Mayısı. Ertesi yıl ailece gittiğimiz 1 Mayısı. Davulları, zurnaları, işçileri, köylüleri, gençleri, kadınları, aydınları, ilericileri, çokluğumuzu, kırmızıyı, kırmızı denizi anlattım.

Her şey barış, özgürlük diyordu. Ben de evlât acısına son yazısını taşıyordum. Yaşasın Çocuklar diye bağırdım.

Arkadaşlarımın çok hoşuna gitti anlattıklarım.

Bu 1 Mayısa bütün arkadaşlar gizlice kaçıp gideceğiz. Karar aldık, zaten «Dunya Çocuk Yılı» bu yıl.

Haykıracağız sorunlarımızı. Yaşasın Çocuklar, Gelecek Elimizde diye bağıracağız. Çok olursak daha güçlü çıkacak sesimiz. Görsünler bizi de. Alana girerken alkışlarlar bizi, hem de çok. Alkışlayınca karanfil atacağız onlara. Programa bunu da aldık. Sonra 1 Mayıs oyunu oynadık mahallede. Girdik kolkola hepimiz, kapattık yolu. Hızlı adımlarla yürümeye başladık.

Ellerimizde pankart yerine ağaç dalları. 1 Mayıs marşını söyleyerek yürüdük. Gittik Recep Bakkalın önüne.

Bağırdık.

— Sigarayı saklama,

— Sanayağları çıkart.

— Gelecek elimizdedir.

— Bunların hepsi bizim olacak diye gösterdik çukulataları. Recep Bakkal çıktı kapının önüne, şaşırdı kaldı. Ne oluyor bunlara yahu diye bakakaldı.

1 Haziran Dünya Çocuk Günü

1 Haziran Dünya Çocuk Günü'nde insan yüreği taşıyan herkes görev başına!

Dünya Çocuk Yılı çalışmalarına katılmak, çevresindekileri katmak, her ilericinin, her demokratın, her ananın babanın ertelenmez görevidir!

Çünkü bugün dünyanın birçok yerinde ve ülkemizde, çocuklar açlıktan, hastalıktan, savaştan ölüyor. Milyonlarcası okuma-yazma bile öğrenemeden, daha çocukluğunu bile anlayamadan geçim derdine düşüyor. Sevmeye doyamadığımız çocuklarımız, gözünü kâr hırsı bürümüş parababalarının ellerine düşüyor. Küçük yaşta çalışmaya, suça, şiddete itiliyor.

Binlercesi savaşlarda ve faşist saldırılarda anasını, babasını yitiriyor, acılar içinde büyüyor. İşte Dünya Çocuk Yılı ve Günü bu nedenlerle, bunlara karşı savaşmak üzere ilân edildi.

Biliyoruz, çocuklarımızın sorunlarına kalıcı çözümler getirmek, bir günün, hatta bir yılın sınırlarını çok aşar. Bütün bunların gerçek çözümü sömürüsüz ve savaşsız bir dünya kurmaktır. Ama bugünden de yapacağımız çok şey vardır. Onlara iyi, yaşanası bir dünya kurmak, onların istemlerini karşılamak üzere elele verelim!

1979 UÇY'da ve 1 Haziran Dünya Çocuk Günü'nde çocuklarımız, barış istiyor, şeker istiyor, aş istiyor. Hastalıktan, eğitimsizlikten kurtulmak istiyor! Ana-babasını savaşlarda, faşist saldırılarda yitirmek istemiyor!

ÇOCUKLARIMIZ BİZİ GÖREVE ÇAĞIRIYOR

YAVRULARIMIZIN TOPU VE TÜFEĞİ TANIMADIĞI YALNIZ BARIŞI, DOSTLUĞU, KARDEŞLİĞİ ÖĞRENDİĞİ GÜZEL GÜNLERİ GETİRMEK ELLERİMİZDEDİR! HAYDİ GÖREV BAŞINA!

ÇOCUK VE SANAT KONFERANSI 18 - 19 - 20 MAYIS TARİHLERİNDE İSTANBUL'DA TOPLANDI

26 örgütten oluşan UÇY Demokratik Örgütler Çalışma Grubu'nun düzenlediği «ÇOCUK VE SANAT KONFERANSI» Atatürk Kültür Merkezi salonlarında yapıldı. 5 komisyon halinde çalışmalarını yürüten konferans sırasında ayrıca konuyla ilgili araştırıcı ve eğitimcilerin katıldığı bir TV Yuvarlak Masası toplandı.

Konferansa katılan 44 bildiri tartışılarak Genel Kurula sunuldu. Ve onaylandı. Öneri ve saptamaları içeren kararların bir delegasyon tarafından Ankara'ya Başbakanlık, Kültür ve Millî Eğitim Bakanlıklarına sunulması, ayrıca bildiri ve metinlerin çoğaltılarak sendikalara, demokratik örgütlere, üniversitelere, TRT'ye, basına ve çeşitli kuruluşlara gönderilmesi kararlaştırıldı.

Konferansta özetle; ülkemizdeki UÇY çalışmalarının emekçi sınıf çocuklarına ve çalışan çocukların sorunlarına çözüm getirmekten uzak olduğu, basın tröstleri ve bankaların sömürü alanı haline getirdiği çocuk yayıncılığının önlenmesi, çocukların reklam filmlerinde kullanılmasının engellenmesi, devletin çocuklarımız için çağdaş ve tutarlı bir eğitim, kültür politikası oluşturmasının gerekliliği vurgulandı. Ayrıca okullarda sanat, müzik ve tiyatro eğitimine önem verilmesi ve Helsinki Nihaî Senedine uygun olarak çocuk yayınları konusunda imza sahibi ülkelerin işbirliğinin sağlanması için hükümet nezdinde girişimde bulunulması kararlaştırıldı.

Konferans 20 Mayıs akşamı yapılan bir kapanış şenliği ile sona erdi.

UDKF'NİN YAYIN ORGANI WOMEN DERGİSİNİN OCAK SAYISINDAN ÇEVİRİ

ARJANTİN zindandan mektuplar

Anladım
ölmüyor hiç bir şey
insan ve sevinç sonsuz
gecelerin en karası
ölümüne yaralayamaz
pırıl pırıl günışığını

15 yaşında tutuklanan ve halen Buenos Aires'de Villa Devoto hapishanesinde tutulan ortaokul öğrencisi Patricia Podesta'nın bu şiiri mahkemeye bile çıkarılmadan zindanlarda tutulan 3500 Arjantinlinin yüksek moral ve sağlam inançlarının bir göstergesidir.

Arjantin İnsan Hakları Birliği Gençlik Bürosu tarafından yayınlanan broşürdeki tutuklulara ait mektup, şiir ve çizimler, onların «adaletle özgürlüğe kavuşma» inancını sürdürdüklerini yansıtıyor.

Zindandan Mektuplar, insanlığın dramını; özgürlüklerini kaybetmenin acısını yaşayan insanların, özgürlük ve adaletin insan varlığının bir parçası olacağı geleceğe bitmeyen inançlarını gösteriyor.

İdarî Şubenin keyfine göre alıkoyulan 3500 kişi Arjantin'de insan hakları sorununun bir bölümünü oluşturuyor.

Her çeşidiyle terörizm diğer bir sorun. Özellikle aşırı sağcı silahlı çetelerin adam kaçırma, cinayet, işkence, kanunsuz, insanlık dışı yöntemlerle insanları yoketme eylemlerinin cezasız kalması, dünya kamuoyunu dehşet içinde bırakıyor. Yargılanmadan zindanlarda tutulanların kötü durumu da uluslararası dayanışmayı gerektiriyor.

Aşağıda zindanlarda yazılmış mektup ve şiirlerden kısa alıntılar yapıyoruz:

Rumen Saposnik/La Plata Üniversitesinde tıp öğrencisi. 14 Temmuz 1976'da tutuklandı. 2 aylık bir «yok olmadan» sonra, La Plata 9. bölümde tutuklu olarak ortaya çıktı. Hapiste geçen bir yıldan sonra, ailesine şöyle yazıyor:

«Gözlerinizdeki umut ışığıyla, tüm fırtınaları göğüsleyebilen fevkalâde ailemle onur duyuyorum. İnsanlık dolu, ışıklı bir gelecek, barış ve mutluluk için bütün gücünüzle o günlük, ağır işlerinizi yaptığınızı görebiliyorum.»

İris Pereyra De Alellaneda/1976 Nisanından beri Villa Devoto hapishanesinde bulunan bir kadın işçi. Birlikte tutuklandığı oğlu Floreal'den o zamandan beri hiç haber yok. Kendisi, 18 yaşındaki oğluna şiir ve mektuplar yazmış. Ve bunların bir şiirinde belirttiği gibi «şimdi hayal gibi gelse bile, demir parmaklıkları kıracağımız güne» kadar saklanmasını istemiş. Duygulu bir mektubunda şöyle diyor: **«Her şeyin iyi olacağı, şimdi yaşadıklarımızın geçeceği ve iyi olana bizim olana, yaşama, ailemize ve mutluluğa kavuşacağımıza olan inancını kaybetme.»**

Natalia R. Negrete/1976'dan beri Villa Devoto hapishanesinde. San Nicolas şehrinde tutuklandığı zaman hamileydi. Dördüncü kızını Olmost hapishanesinde doğurdu. 4 kızı şimdi 70 yaşındaki büyükanneleriyle kalıyorlar. Aşağıdaki dizeleri Virginia'daki kızlarından birine hapisten gönderdi:

Söyle küçük güvercin
kızıma, yavruma benim
anacıktan babacıktan
öpücükler taşıdığını

De ona beklesin
unutmasın
mutlu olmayı
ağlamak yok söyle
özgürlük gününün yaklaştığını

Arjantin Güney Amerika kıtasının güneyinde yer alan bir ülke. Faşizm altında inleyen Şili'nin hemen doğu komşusu. Kıtanın birçok ülkesinde olduğu gibi, Arjantin'de de 1930'dan beri 5 askerî darbe yapıldı. En son darbe, ağır ekonomik ve politik bunalımdan sonra 1976'da oldu. Darbe ordu içindeki General Videla'nın temsil ettiği kısmen ılımlı kanat ve Pinoçet taraftarı faşist kanadın anlaşmasıyla gerçekleşti. Pinoçet taraftarları halkı sindirmek, hükümeti yıkmak ve yeni bir askerî darbe ile faşizmi Arjantin'e yerleştirmek amacıyla yaygın bir teröre geçtiler.

Bugün Arjantin demokrasi güçleri faşizm tehlikesine karşı General Videla'yla dialog sürdürmeye çalışmakta, bir yandan da tüm demokratik ve yurtsever güçlerin eylem birliğini sağlamaya çalışmaktadır.

«çocuğuma anne sevgisi veremiyorum»

— Bize kısaca kendini tanıtır mısın?

— Adım, Güler Sevim Meta Fabrikasında lehim kısmında çalışıyorum. Türkiye Maden-İş Sendikası üyesiyim. Üç ay önce yapılan seçimlerde temsilci seçildik. Üç aydır bu görevi sürdürüyorum. Evliyim. 2,5 yaşında bir kızım var. Ayrıca 5 aylık da hamileyim.

— Ev kadınlığıyla temsilcilik çalışmalarını nasıl başdaştırıyorsun?

— Biraz zor oluyor. Günümüz koşullarında bu görevi sürdürmek zorundayız. Ne kadar zor olsa da, fedakârlık gerekiyor tabii. Sabah 8'den akşam 6'ya kadar çalışıyoruz. Sendika toplantılarımız oluyor. Eve geç gidiyorum. Ev işlerini bu nedenle aksattığım oluyor. Fakat kocam da bir işçi olduğu için bu durumu anlayışla karşılıyor.

— Çocuğunuza kim bakıyor?

— Çocuğuma ablam bakıyor. Hafta başında verip cuma akşamları alıyorum. Uzak oturuyorlar. Onun da 3 çocuğu var. Hepsine birden bakıyor. Ancak aklım hep çocuğumda. Acaba araba mı ezdi, sokağa mı kaçtı, hasta mı? Aklım hep onda. Çok özlüyorum. Gerektiği gibi anne sevgisi veremiyorum çocuğumuza. İşyerimizde bir kreş veya emzirme odası yok. İkinci çocuğumu doğurduktan sonra sorunum iyice büyüyecek. Ablam artık bakamam diyor. O da haklı tabii. Sonra küçük çocuk, anne sütü ister. Bir kreşe versek. O da imkânsız. 2500 lira bir ayda. Hiç değilse bir emzirme odası olsa, sonra bir şeyler düşünürüz.

— Çalışma hayatında karşılaştığınız zorluklar?

— Sorunlarımız çok. Biz lehimde çalıştığımızdan, lehim dumanı dokunuyor. Ayrıca lehim yaparken eğilmek zorunda kalıyorum. Çocuk sıkışıyor. Yerimi değiştirmeleri gerekir aslında.

Dumanlar midemizi bulandırıyor. Gözlerimize dokunuyor. Sonra lehim kesiyoruz. Bunlar da sıçrıyor ve yakıyorlar. Reçine de sıçrayarak yakıyor.

— Kadın temsilci olmanın getirdiği zorluklar var mı?

— Ben görevimi seve seve yapıyorum. Haklarımızı almak için. Evimde temizliğimi yapmam ama görevimi mutlaka yerine getiririm. Erkek arkadaşlarımız bizi çok destekliyorlar.

— İşsiz kalmak sizler için de bir sorun mu?

— Elbette... İşveren üç ay önce işçi çıkarttı. Hammadde yokluğu nedeniyle. Biz beyimle aynı yerde çalışıyorduk. Bu çıkartmada piyango hep çiftlere vurdu. İkimizden birinin çıkması gerekiyordu. Beyimle anlaştık. Onun iş bulması daha kolaydı. Ben iş hayatına burada atıldım. Alışmıştım. Kocam işten çıkmak zorunda kaldı. Daha bir iki gün önce bir iş buldu. Üç aylık işsizlik dönemini çok kötü geçirdik. Borç aldım. Zaten 4200 lira maaş alıyorum. Para katiyen yetmiyor. 2300 lira kira 1500 lira çocuk bakımı için veriyorum, geri kalanla da geçiniyoruz. Aslında işten atılma korkusu bütün işçilerde var. Bunu kasıtlı olarak yayıyorlar ki işçiler yılsın, sinsin. İşveren vekilleri vasıtasıyla sürekli toplu işten çıkartma söylentileri dolaştırılıyor ki işçilerin gözü korksun. Bu baskıdır işte.

— İşverenin ekonomik bunalımı bahane ederek işçi çıkartması sence doğru mu?

— Ülkemizdeki ekonomik bunalımın sebebi işçiler olmadığı halde bu işverenlerin yarattığı bunalımın zararını biz çekiyoruz. Bunalımın sebebi kendileri ama gazetelere verdikleri boy boy ilânlarda bile pahalılığın, krizin sebebini sendikalar, grevler, toplu sözleşmeler olarak gösteriyorlar. Ülkedeki pahalılığın, işsizliğin sebebi hep onlardır, kapitalizmdir. İçinde bulunduğumuz düzendir.

— Ülkemizin içinde bulunduğu duruma çözüm olarak ne öneriyorsun?

— Bu duruma bence tek çözüm: Parababalarının egemen olduğu düzenin değişmesidir. CHP ağırlıklı hükümet, işçi ve emekçi kitlelere çok şeyler vaad ederek bizim oylarımızla iktidar oldu. 141-142 kalkacak, pahalılık, işsizlik son bulacak, genel grev hakkı olacak diye geldi. Ancak iktidar olduktan sonra sırtını işverenlere dayayarak bizleri unuttu. Onun için çıkış yolu; emekçi kitlelere dayanması, demokrasi güçleriyle eylem ve güç birliğine girmesidir.

Ayrıca şunu da belirtmek istiyorum, İKD'nin kapatılmasına da karşıyız. Ve en kısa sürede açılmasını istiyoruz.

SİLAHSIZLANMA

DÜNYA BARIŞININ VE GELECEĞİNİN GÜVENCESİDİR

SİLAHSIZLANMA SAVAŞIMI SÜRERKEN DÜNYA VE TÜRKİYE

Uluslararası Çocuk Yılında silahlanmaya ayrılan her kuruşun karnı şişmiş bebelerin boğazından kesildiğini biliyor musunuz? Ve milyonlarca insanın aç olduğunu ve yeryüzünde silahlanmaya harcanan paranın yüzde birini ayırsalar, insanların açlıktan ölmeyeceğini biliyor muydunuz?

Peki, yeryüzünde her yıl 400 MİLYAR DOLAR'ın askerî amaçlar için harcandığını?.. Ya da 1 tek nükleer silah için 1 günde harcanan paranın, bulaşıcı hastalıkları yeryüzünden silmek için 1 yılda harcanan paraya eşit olduğunu biliyor muydunuz?

Siz bilmiyorsanız bile, kasalarını sattıkları silahlarla dolduran tekeller bunu çok iyi biliyorlar. Onlar düzenlerinin, emperyalizmin ancak savaşla, baskıyla, kanla, sömürüyle ayakta durabildiğini de çok iyi biliyorlar.

İşte bunun için barış savaşımının, silahsızlanma çabalarının ardında, dünya nüfusunun büyük çoğunluğunun çıkarları yatıyor.

Başta Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkeler olmak üzere tüm ilericiler insanlığın mutluluğu için **«savaşsız, silahtan arındırılmış bir dünyayı gerçekleştirmek için»** uzun yıllardır savaşıyorlar. Bu güç ve sabırlı savaşım artık meyvalarını veriyor.

SALT 2'YE VARINCAYA KADAR

İkinci Dünya Savaşından bugüne kadar insanlığı gezegenimizle birlikte 20 kez yok edecek güçte nükleer güç birikmiş durumda.

2. Dünya Savaşının 32 milyon ölü ve uygarlığın harabolmasıyla sonuçlanması ve hemen ardından ABD'nin 6 Ağustos 1945'te sosyalist sisteme gözdağı vermek amacıyla Hiroşima'da ilk atom bombasını patlatmasından sonra nükleer silahın insanlığa nasıl bir felâket getirebileceği görüldü. Silahsızlanma çalışmalarına hız verildi.

Emperyalizmin sömürü ve savaşa dayanan politikası sonucu o günden bu yana silahlanma için 6 trilyon Dolar harcandı. Ve silahlanma için harcamalar her yıl yüzde 4-5 oranında artarak ve gelişmekte olan ülkeleri de sararak gelişti. Emperyalizmin saldırı örgütleri olan NATO ve CENTO kuruldu. Bu saldırı örgütleri de silahlanmanın tüm ülkelere yayılmasında yeni birer aşama oldular. ABD'nin ve NATO'nun sosyalist ülkelere karşı savaş kışkırtıcılıkları ve soğuk savaşı sıcak savaşa döndürme çabalarının karşısına her dönemde sosyalist sistem ve dünya barış güçleri dikildiler. Uluslararası detant (yumuşama) gerçekleştirmek için kıyasıya savaşım verdiler.

Buna rağmen emperyalizm bölgesel savaşları sürdürerek sıcak savaş tehdidini her zaman diri tutarak, gelişmekte olan ülkelerin silahlanmaya hız vermelerine neden oldu.

1969 yılında ABD ve SSCB, SALT görüşmelerine başladılar. Silah birikiminin özellikle nükleer silahların sınırlandırılmasına yönelik görüşmelerin ilki olan SALT I, 1972 yılında sonuçlandı. Hemen ardından SALT II görüşmelerine başlandı. Emperyalizmin beşiği ABD'nin ve silah tekellerinin tüm engellemelerine karşın yedi yıl süren SALT II, 8 Mayıs 1979'da SSCB Başkanı Leonid Brejnev ve ABD Başkanı Carter tarafından anlaşmayla sonuçlandı. Ancak uygulamaya girebilmesi için ABD Senatosu tarafından da onaylanması gerekiyor. Baltalanması için ise tekeller ve dünya gerici güçleri ellerinden geleni ardlarına koymuyorlar.

SALT II VE TÜRKİYE

Bu anlaşma diğerleri kadar ülkemizi de çok yakından ilgilendiriyor. Anlaşmada taraf olan ülkeler birbirlerini denetlemek durumundalar. Bu denetleme uydularla, yer istasyonlarıyla ve uçaklarla yapılıyor. ABD ise gözetleme uçakları olan U-2'leri Türkiye üzerinden uçurmak istiyor. İran'daki son gelişmelerden sonra mevzi kaybeden ABD, Türkiye'yi kendi amaçları doğrultusunda kullanarak emperyalizme daha da bağımlı kılmak amacında.

CHP ağırlıklı hükümet, ABD'nin bu isteğine karşı SSCB'nin görüşünü açıklamasını bekliyor.

Ancak halkımız, değil U-2 casus uçaklarına izin verilmesini, ülkemizi her an patlamaya hazır bir silah deposu haline getiren üslerin bir an önce sökülüp atılmasını, NATO'dan çıkılmasını, ikili kölelik anlaşmalarının yırtılmasını, başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm komşularımızla saldırmazlık anlaşmalarının imzalanmasını istiyor.

SİLAHSIZLANMA DÜNYA BARIŞININ VE GELECEĞİNİN GÜVENCESİDİR

Savaşsız ve silahtan arındırılmış bir dünyayı kurma savaşımı henüz sona ermedi. Başta Sovyetler Birliği ve sosyalist sistem olmak üzere tüm dünya ilerici ve barışçı güçleri Dünya Silahsızlanma Gününde seslerini bir kez daha duyuruyor ve savaşıma devam ediyorlar. Savaşım, savaşın, silahlanmanın ve ölümün kaynağı emperyalizm yeryüzünden silininceye dek de sürecek. ■

dostlardan mektup

VOG-BALİ'DE BAYAN İŞÇİLERİN ZAFERİ

Yıllardır ana olmanın suç olduğu işyerimizde bu güne dek evli kadın alınmıyordu. Hatta doğal hakkımız olan evlendiğimizde ve çocuk sahibi olduğumuzda biz bayan işçilerin, iş akidleri feshedilip acımasızca açlığın ve sefaletin kucağına bırakılıyorduk. Hem de o günahsız yavrumuzla birlikte. Lakin bizler elele vererek bundan böyle sermayenin analar üzerinde sam rüzgârı gibi sürdürmek istediği bu ihanetine dur demenin zamanı geldiğine inandık. Böylece Tekstil Beyoğlu şubesi yöneticilerimizle de sürekli işbirliği yaparak işyerimizde tüm ihtiyaclara cevap verebilecek nitelikte 4 odalı salonlu bir kreş yaptırdık.

Artık sabahları işyerimize gelirken mini mini yavrularımızı kime bırakacağız kuşkusunu duymayacağız. Dokuma tezgahlarına kol ve bacaklarımızı, tahar makinalarına saçlarımızı kaptırmayacağız. Çünkü yavrularımız hemen yanımızdaki kreşte olacaklar. Bu konuda Vog-Bali'li bayan işçiler olarak mutluyuz.

Selam olsun tüm dünya işçilerine,
Selam olsun sınıf arkadaşlarımıza,

VOG-BALİ'li KADIN İŞÇİLER

NAZIM HİKMET VE ORHAN KEMAL'İ ÖLÜM YILDÖNÜMLERİNDE SAYGIYLA ANIYORUZ

TV'DE YERLİ SİNEMA

İnsan salı akşamları TV seyrederken bir yandan da acaba seyirciyle alay mı ediyorlar diye düşünüyor. Ve bize çoğu zaman Yerli sinema adı altında nuh nebiden kalma, sesi, görüntüsü bozuk, konuları birbirine benzer filmler gösteriyorlar.

Hadi bu filmler zamanında çevrilmiş, hala da çevriliyor. Ama biz bunları seyretmeye mecbur muyuz? Bazıları, «kardeşim beğenmiyorsan kapat televizyonunu, seni zorlayan mı var» diyorlar. Elbette zorlayan yok. Ama halkımızın hemen hemen tek eğlencesi haline gelen, dişinden tırnağından artırdığı paralarla zar zor aldığı, her yıl borç harç vergisini yatırdığı bir tek televizyonu var. Elbette iyi olanı seyretmek isteyecek. Ama ne gösterilirse de seyredecek.

NASIL ETKİLİYOR?

Kimileri filmin kahramanıyla ağlıyor, gülüyor. 2 saat boyunca fabrikatör Asım beyin oğlu, bahçıvan Rüstem efendinin kızı oluyor. Zengin oluyor, meşhur bir şarkıcı oluyor, artist oluyor. üç kurşunla 70 kişiyi deviren, sonunda hep kazanan yakışıklı hafiye oluyor. Velhası kendisini tıpkı filmlerdeki gibi, yoksulluktan, geçim sıkıntısından, yaşam koşullarından kurtaracağını düşlediği her kalıba girip çıkıyor.

Fotoromanlarla, renkli basınla, ucuz aşk ve polisiye romanlarla da desteklenen hayal dünyası gitgide daha çok çıkmaza saplanıyor. Genç beyinler yıkanıyor.

Bu durumdan elbette ki seyirci değil, TV yöneticileri sorumlu. TV'nin ne kadar önemli bir kitle iletişim aracı olduğunu artık biliyoruz. Tabi bunu burjuvazi de biliyor. TV'yi geniş kitleleri afyonlamak için bir araç olarak kullanıyor. Tıpkı reklamlarıyla, yabancı dizileriyle, modasıyla, renkli basını, müziğiyle yaptığı gibi.

TV yaptığı olumlu, geniş kitlelerin beğenisini kazanan yayınların yanında bu tür filmleri de (belki de bilinçli olarak) oynatarak emperyalizmin amacına hizmet etmiş oluyor.

KADINLAR DOĞUM KONTROLU VE KÜRTAJ İLE İLGİLİ BİR ANKETİ YANITLIYOR

Doğum Kontrolü nedir?

Doğum kontrolü ailelerin ancak en iyi bakabilecekleri ve en iyi eğitebilecekleri kadar çocuğa sahip olmalarını planlamaktır. Yani ana-babaların devletin yardımıyla eğitilerek ancak istedikleri kadar çocuk sahibi olabilmeleridir.

Ülkemizde milyonlarca çocuk kreşsiz ve okulsuz, eğitimsiz, yüzbinlerce çocuk beslenme yetersizliği içinde. Anaların durumu daha iyi değil. Onbinlerce kadın doğum sırasında ve düşüklerle yıpranıyor, sakat kalıyor ve ölüyor. Fakat tüm bunların yanında hala doğum kontrolü ülkede yaygın bir şekilde uygulanmıyor. Halen kürtaj ülkemizde yasak.

Kadınlarımız doğum kontrolü uygulamak istiyor mu?

Aile planlamasının güncel olduğu bu günlerde İstanbul kentinde yaşıyan ev kadınları ve işçi kadınlara birkaç soru sorularak doğum kontrolü konusunda düşünceleri öğrenildi.

Bilindiği gibi düşük kadının bünyesini yıpratan, kansızlık, halsizlik yapan hatta ölüme götüren bir neden. İstanbul'da da düşük yapan kadın sayısı çok fazla 100 kadından 40 tanesi bir veya birkaç kere düşük yapmış.

Düşükler nasıl önlenir?

Düşükler devlet eliyle hastanelerde doğum kontrolü uygulandığı ve kadınlar eğitildiği zaman önlenebilir.

Ülkemizde Kürtaj uygulanıyor mu?

Evet, ülkemizde kürtaj yasak olduğu halde uygulanmaktadır. Kürtaj muayenehanelerde sağlıksız koşullarda, kirli aletlerle ve çok yüksek fiatlara yapılmaktadır.

İstanbul kentinde kadınların yüz tanesinden 50 si bir veya birkaç kez zaten yeterli çocukları olduğu için ve daha fazla çocuğa bakamıyacaklarına inandıkları için kürtaj yaptırmışlardır.

Kadınlarımız doğum kontrolü uygulamak ister mi?

Çocuk düşürmek veya kürtaj olmaktansa kadınlar hamile kalmadan önce doğum kontrolü uygulamayı tercih ettiğini söylüyorlar. 100 kadından 90'ı doğum kontrolüne evet diyor. Öyleyse,

1. Kadınlar devlet eliyle doğum kontrolü konusunda eğitilsin.
2. İstenmiyen gebeliklerin sonlandırılmasında devlet yardımcı olsun ve kürtaj serbest bırakılsın. Kürtaj devlet eliyle tüm istiyenlere uygulansın.

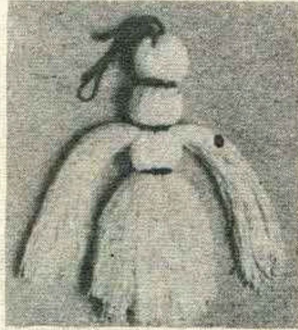
çok çocuk mu, yoksa sağlıklı çocuk mu istiyoruz?

Ülkemizde her beş çocuktan biri beslenme yetersizliğinden büyüme geriliği göstermektedir. Bu oran Doğu Anadolu ve Güneydoğu bölgelerimizde üçte bire varmaktadır.

siz de bir yün bebek yapabilirsiniz

• Yünden bebek için sizlere gerekli olacak malzemeler; yarım çile açık renk yün, koyu renk birkaç sap yün ve bir parça kareli kumaştır.

• Önce çilenin üst kısmını bağlayın. Alt kısmını ise kesin. Yanlardan birer tutam yün çıkarın ve çilenin üst kısmını üç boğum halinde bağlayın. Çilenin yanlarındaki parçalar bebeğin kolları olacaktır.

• Sonra çilenin alt kısmını ikiye bölün ve her parçayı ayrı ayrı örün. Kolları da aynı şekilde örün. Tepede bağladığınız kısımdan yünü kesin. Örgü yaptığınız kısımları örgünün bittiği yerden koyu renk yün ile bağlayın.

• Şimdi bebeğe bir etek dikmeniz gerekecektir. Bunun için en uygun kumaş ekose kumaştır. Bebeğin baş kısmına göz ve burun yaptıktan sonra, bu sevimli bebeği çocuğunuza verebilir veya evinizin bir köşesine biblo olarak koyabilirsiniz.

o kısa kısa o

DOMATES ÇORBASI NASIL YAPILIR?

3 büyük domates yıkanıp rendelendikten sonra 2 kaşık margarin yağla kavrulur. İçerisine 4 bardak su ve yeterince tuz ilâve edilir. 10 dakika kaynadıktan sonra ayrı bir kapta 2 çorba kaşığı un, suda eritilerek kaynayan domatesli suya salınıp karıştırılarak 10 dakika daha kaynatılır. Yenmek üzere servis yapılır.

DUYURU

Yarışma süresini 1 Ağustos'a kadar uzatıyoruz

Mayıs sayımızda duyurusunu yaptığımız «İlerici Kadın Hareketi 4 Yaşında» konulu, el işi ve anı yarışmalarına katılma süresi 1 Ağustosa kadar uzatılmıştır.

Dergimizin Mayıs sayısının teknik nedenlerle dağıtımının gecikmesi, yarışmanın duyurusunun da gecikmesi ve gelen istekler üzerine bu karar alınmıştır.

Yapıtların, Kadınların Sesi adresine gönderilmesi rica olunur. Okurlarımıza duyururuz.

Kadınların Sesi Dergisi — Sahibi: Beria ONGER — Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Berrin UYAR — Adres: Babıali cad. Tasvire Han Kat 2. No. 26 Cağaloğlu - İstanbul — Fiyatı: 5 TL. — Abone Koşulları: Yurtiçi; 1 yıllık 55 TL. — 6 aylık 30 TL. - Yurtdışı: 15 DM. — Film: Tab Grafik — Baskı: Karaca Ofset — Dizgi: MET-ER — Türkiye Dağıtımı: Temel Dağıtım — Posta Çeki Hesap No.: 110906 — Banka Hesap Numarası: Yapı ve Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi 1890/09 — Son Baskı Tarihi: 14...VI.. 1979

1979
UÇY
1 HAZİRAN
DÜNYA
ÇOCUKLAR
GÜNÜ